

บทที่ 4

บทวิเคราะห์

งานวิจัยนี้ศึกษาการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทย ข้อมูลได้จากการเก็บแบบสอบถามกลุ่มผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย รายละเอียดของการเก็บข้อมูลโดยแบบสอบถามมีดังนี้

ช่วงเวลาในการเก็บแบบสอบถาม คือในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2552

กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาซึ่งศึกษาภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอกในมหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 3 – 4 จำนวน 100 คน ที่ไม่เคยอาศัยอยู่ในประเทศญี่ปุ่นนานกว่า 6 เดือน เพื่อควบคุมให้ผู้เรียนชาวไทยเป็นกลุ่มผู้เรียนที่เรียนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยเท่านั้น

ตารางที่ 4.1

ตารางแสดงข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายในการเก็บแบบสอบถามชาวไทย

กลุ่มเป้าหมาย	ผู้เรียนชาวไทย
จำนวน	100
แบ่งตามเพศ	
ชาย	18
หญิง	82
แบ่งตามประวัติการศึกษาภาษาญี่ปุ่น	
ระยะเวลา 3-4 ปี	56
ระยะเวลา 6-7 ปี	44

จากนั้นนำมาเปรียบเทียบกับผลของชาวญี่ปุ่น ที่เก็บโดย Lim (2006) จำนวน 167 คนในช่วงอายุระหว่าง 20 – 50 ปี มีอาชีพ ทำงานราชการหรือเอกชน โดยแบบสอบถามของ Lim สามารถตอบได้หลายคำตอบ

ตารางที่ 4.2

ตารางแสดงข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายในการเก็บแบบสอบถามชาวญี่ปุ่น

กลุ่มเป้าหมาย	ชาวญี่ปุ่น
จำนวน	167
แบ่งตามเพศ	
ชาย	64
หญิง	103

บทวิเคราะห์

ในบทนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่มตามหัวข้อดังนี้

1. การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในสถานการณ์คนรู้จัก

แบ่งออกได้เป็น

- การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในสถานการณ์คนรู้จัก อายุมากกว่า แบ่งเป็นสนิทและไม่สนิท
- การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในสถานการณ์คนรู้จัก อายุเท่ากัน แบ่งเป็นสนิทและไม่สนิท
- การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในสถานการณ์คนรู้จัก อายน้อยกว่า แบ่งเป็นสนิทและไม่สนิท

2. การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในสถานการณ์คนไม่รู้จัก

แบ่งออกได้เป็น

- การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในสถานการณ์คนไม่รู้จักที่มีอายุมากกว่า
- การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในสถานการณ์คนไม่รู้จักที่มีอายุเท่ากัน
- การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในสถานการณ์คนไม่รู้จักที่มีอายุน้อยกว่า

โดยในทุกหัวข้อ มีการสำรวจแบ่งเป็นคู่สนทนาเพศชายและหญิงด้วย

หมายเหตุ ในการวิเคราะห์รายชื่อ มีการแสดงผลในตาราง โดยจัดเรียงจากมากไปหาน้อย เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์และอภิปรายผล

จากลักษณะของการใช้ชื่อเฉพาะเช่น การใช้นามสกุลหรือชื่อ และลักษณะของคำเสริมท้าย ผู้วิจัยสามารถแบ่งประเภทชื่อเฉพาะในงานวิจัยนี้ออกได้เป็น 6 กลุ่มคือ

- 1) กลุ่ม นามสกุล + san/คำเรียกตำแหน่ง คำเรียกญาติ

ประกอบไปด้วยรูปแบบ นามสกุล + san เช่น kimura san โดยไม่นับรวมฉายาเช่น
อ้วน เตี้ย

2) กลุ่ม ชื่อ/ชื่อเล่น + san/คำเรียกตำแหน่ง คำเรียกญาติ

ประกอบไปด้วยรูปแบบ ชื่อ + san เช่น hanako san และชื่อเล่น + san เช่น
hana san โดยไม่นับรวมฉายาเช่น อ้วน เตี้ย

3) กลุ่ม นามสกุล + kun/chan

ประกอบไปด้วยรูปแบบ นามสกุล + kun และ นามสกุล + chan

4) กลุ่ม ชื่อ/ชื่อย่อ + kun/chan

ประกอบไปด้วยรูปแบบ ชื่อ/ชื่อเล่น + kun และ ชื่อ/ชื่อเล่น + chan

5) กลุ่ม นามสกุลอย่างเดียว

ประกอบไปด้วยรูปแบบ นามสกุลอย่างเดียว รวมทั้ง นามสกุลและชื่อ

โดย นามสกุลและชื่อ มีจำนวนการใช้น้อยจึงรวมอยู่ในกลุ่มเดียวกับ นามสกุลอย่าง

เดียว

6) กลุ่ม ชื่ออย่างเดียว

ประกอบไปด้วยรูปแบบ ชื่ออย่างเดียว

1. การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในสถานการณ์คนรู้จัก

1.1 การศึกษาการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะคำสรรพนามในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย สถานการณ์คนรู้จัก ที่สนิท อายุมากกว่า เพศชายและหญิง

ตารางที่ 4.3

ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทย

กับคู่สนทนาเพศชาย ที่สนิท อายุมากกว่า

คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะคำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนรู้จัก อายุมากกว่า ที่สนิท	ชื่อเฉพาะ	นามสกุล + san	43	52.4	13	72.2	96 (96)
		ชื่อ + san	25	30.5	4	22.2	
		ชื่อ	4	4.9	1	5.6	
		นามสกุล + senpai	2	2.4	-	-	
		นามสกุลและชื่อ	1	1.2	-	-	
		ชื่อเล่น + san	1	1.2	-	-	
		ชื่อเล่น + chan	1	1.2	-	-	
		ชื่อ + niichan	1	1.2	-	-	
	คำเรียกญาติ	niichan	2	2.4	-	-	4 (4)
		niisan	1	1.2	-	-	
		ani	1	1.2	-	-	
รวม			82	100	18	100	100 (100)

ตารางที่ 4.4
 ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทย
 กับคู่สนทนาเพศหญิง ที่สนิท อายุมากกว่า

คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะ คำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนรู้จัก อายุมากกว่า ที่สนิท	ชื่อเฉพาะ	นามสกุล + san	40	48.8	13	72.2	97 (97)
		ชื่อ + san	31	37.8	4	22.2	
		ชื่อ	3	3.7	1	5.6	
		นามสกุล + senpai	2	2.4	-	-	
		นามสกุลและชื่อ	1	1.2	-	-	
		ชื่อเล่น + chan	1	1.2	-	-	
		ชื่อ + neechan	1	1.2	-	-	
	คำเรียกญาติ	neesan	1	1.2	-	-	3 (3)
		neechan	1	1.2	-	-	
		ane	1	1.2	-	-	
รวม			82	100	18	100	100 (100)

ตารางที่ 4.5
 ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของชาวญี่ปุ่น
 กับคนที่สนิท อายุมากกว่า

คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะ คำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนรู้จัก อายุมากกว่า ที่สนิท	นามสกุล ชื่อเฉพาะ	นามสกุล + san	82	67.2	54	79.4	179 (94.2)
		ชื่อ + san	19	15.6	6	8.8	
		ชื่อเล่น + san	5	4.1	2	2.9	
		นามสกุล + kun	4	3.3	2	2.9	
		ชื่อ + chan	2	1.6	-	-	
		ชื่อเล่น + chan	1	0.8	-	-	
		นามสกุล + chan	-	-	2	2.9	
	คำบุรุษ สรรพนาม	anata	4	3.3	2	2.9	6 (3.2)
	คำอื่นๆ	okusan	1	0.8	-	-	3
		จายา	2	1.6	-	-	(1.6)
	คำเรียก ญาติ	okaasan	1	0.8	-	-	2
		ญาติ	neesan	1	0.8	-	-
รวม			122	100	68	100	190 (100)

ข้อมูลการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของชาวญี่ปุ่นจากงานของ Lim (2006) ในสถานการณ์
 คนรู้จักจะไม่มี การสำรวจคู่สนทนาแยกออกมาเป็นเพศชายและเพศหญิง แต่ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยทำ
 การสำรวจการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทยโดยกำหนดให้คู่สนทนามีทั้งเพศชายและเพศ
 หญิงเพื่อสังเกตความแตกต่างในการใช้ด้วย

กับคู่สนทนาที่เป็นคนรู้จัก ที่สนิท อายุมากกว่า เพศชาย ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้ ชื่อ เฉพาะ 96% และคำเรียกญาติ 4% ตามลำดับ

กับคู่สนทนาที่เป็นคนรู้จัก ที่สนิท อายุมากกว่า เพศหญิง ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้ ชื่อ เฉพาะ 97% และคำเรียกญาติ 3% ตามลำดับ

กับคู่สนทนาที่เป็นคนรู้จัก ที่สนิท อายุมากกว่า ชาวญี่ปุ่นมีการใช้ ชื่อเฉพาะ 94.2% คำบุรุษสรรพนาม 3.2% คำอื่นๆ 1.6% และ คำเรียกญาติ 1.1% ตามลำดับ

ข้อแตกต่างของการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่นคือ ชาวญี่ปุ่นมีการใช้คำว่า anata แต่มีการใช้ในอัตราส่วนที่น้อย ส่วนผู้เรียนชาวไทยไม่มีการใช้เลย

ลักษณะการใช้ชื่อเฉพาะของผู้เรียนชาวไทยกับชาวญี่ปุ่น มีจำนวนรูปแบบชื่อเฉพาะใกล้เคียงกัน คือ ผู้เรียนชาวไทยใช้กับคู่สนทนาเพศชาย 8 รูปแบบ และผู้เรียนชาวไทยใช้กับคู่สนทนาเพศหญิง 7 รูปแบบ ชาวญี่ปุ่นมีการใช้ชื่อเฉพาะ 7 รูปแบบ โดยรูปแบบที่นิยมใช้มากที่สุดคือ นามสกุล + san เช่นเดียวกัน

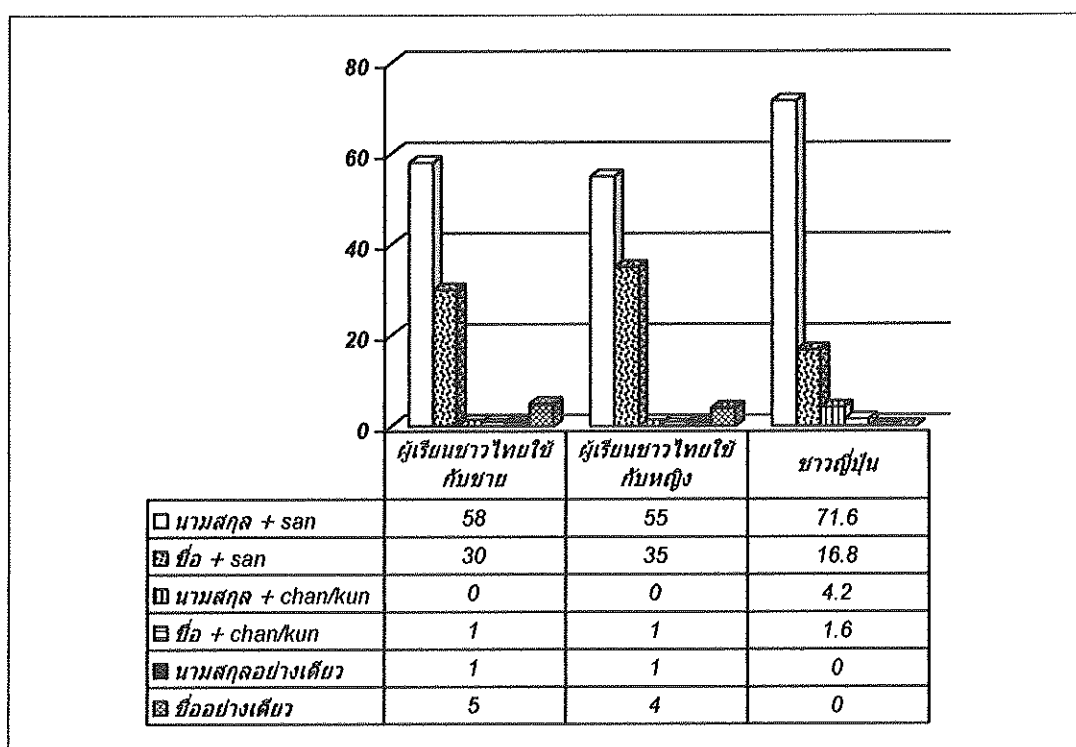
ส่วนของผู้เรียนชาวไทยที่ใช้ นามสกุล + ชื่อ กับคู่สนทนาทั้งเพศชายและหญิง มีจำนวน 1 คน กรณีที่เกิดขึ้นนี้จากการสัมภาษณ์ติดตามผล ผู้เรียนชาวไทยแจ้งว่า เนื่องจากไม่ทราบว่าควรใช้คำนามบุรุษที่ 2 แบบใดกับคู่สนทนาจึงเลือกใช้เป็นรูปแบบ นามสกุล + ชื่อ ซึ่งถอดแบบมาจากโจทย์ในแบบสอบถามที่ให้ไว้ซึ่งยกตัวอย่างชื่อของคู่สนทนาให้เป็น ทานากะ อิจิโร่ และคิมูระ ฮานาโกะ นั่นเอง

ผู้เรียนชาวไทยยังมีการใช้คำเรียกญาติเป็นอันดับ 2 รองจากการใช้ชื่อเฉพาะ นั่นคือกับคู่สนทนาเพศชายมีการใช้ 4% และกับคู่สนทนาเพศหญิงมีการใช้ 3% ในขณะที่ชาวญี่ปุ่นมีการใช้เพียง 1.1% อาจกล่าวได้ว่าผู้เรียนชาวไทยมีแนวโน้มการใช้คำเรียกญาติกับคนอายุมากกว่า เพื่อแสดงความสนิทสนม

เมื่อนำข้อมูลจากการสำรวจมาจัดกลุ่มทำแผนภูมิจะได้ผลดังนี้

ภาพที่ 4.1

แผนภูมิแสดงผลสำรวจการใช้ชื่อเฉพาะในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่น
ที่ใช้กับคนสนิท อายุมากกว่า

หมายเหตุ ตัวเลขที่แสดงในตารางนี้คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ เช่น ในช่อง นามสกุล + san 58 หมายถึงมีการใช้รูปแบบ นามสกุล + san 58% ของจำนวนการใช้ทั้งหมดในแต่ละกลุ่ม

และ

ผู้เรียนชาวไทยใช้กับชาย = การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทยต่อคู่สนทนาที่เป็นเพศชาย
ผู้เรียนชาวไทยใช้กับหญิง = การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทยต่อคู่สนทนาที่เป็นเพศหญิง

จากภาพที่ 4.1 แผนภูมิแสดงการใช้ชื่อเฉพาะในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่นพบว่า ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้รูปแบบ นามสกุล + san มากที่สุดทั้งกับคู่สนทนาเพศชายและหญิง รองลงมาคือรูปแบบ ชื่อ + san เช่นเดียวกับชาวญี่ปุ่น ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้คำนามบุรุษที่ 2 อย่างไม่เหมาะสมคือ ผู้เรียนชาวไทยใช้ชื่ออย่างเดียวกับคนรู้จักที่อายุมากกว่า กับฝ่าย

ตรงข้ามเพศชาย 5 % และกับฝ่ายตรงข้ามเพศหญิง 4 % สำหรับคนญี่ปุ่น กับคนอายุมากกว่าที่สนิท สามารถใช้รูปแบบชื่อเฉพาะ + คำเสริมท้ายที่แสดงความเอ็นดูอย่าง นามสกุล + kun หรือ ชื่อ + chan แต่จะไม่ใช้ชื่อหรือนามสกุลอย่างเดียวกับคนรู้จักที่สนิทและอายุมากกว่าเลย สอดคล้องกับกฎในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของ ซุซูกิ (1978) ที่กล่าวว่า ผู้พูดไม่สามารถใช้ชื่อหรือนามสกุลอย่างเดียว (呼び捨て:yobisute) กับผู้มีสถานะสูงกว่าได้

1.2 การศึกษาการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะคำสรรพนามในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย สถานการณ์คนรู้จัก ที่ไม่สนิท อายุมากกว่า เพศชายและหญิง

ตารางที่ 4.6

ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทย
กับคู่สนทนาเพศชาย ที่ไม่สนิท อายุมากกว่า

คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะ คำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนรู้จัก อายุมากกว่า ที่ไม่สนิท	ชื่อเฉพาะ	นามสกุล + san	73	89.0	14	77.8	98 (98)
		ชื่อ + san	4	4.9	3	16.7	
		นามสกุล	1	1.2	1	5.6	
		นามสกุลและชื่อ	1	1.2	-	-	
		นามสกุล + sama	1	1.2	-	-	
	คำเรียก ญาติ	oniisan	1	1.2	-	-	1 (1)
	คำบุรุษ สรรพนาม	anata	1	1.2	-	-	1 (1)
รวม			82	100	18	100	100 (100)

ตารางที่ 4.7
 ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทย
 กับคู่สนทนาเพศหญิง ที่ไม่สนิท อายุมากกว่า

คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะ คำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนรู้จัก อายุมากกว่า ที่ไม่สนิท	ชื่อเฉพาะ	นามสกุล + san	68	82.9	14	77.8	98 (98)
		ชื่อ + san	7	8.5	3	16.7	
		นามสกุล	3	3.6	1	5.6	
		นามสกุลและชื่อ	1	1.2	-	-	
		นามสกุล + sama	1	1.2	-	-	
	คำเรียก ญาติ	oneesan	1	1.2	-	-	1 (1)
	คำบุรุษ สรรพนาม	anata	1	1.2	-	-	1 (1)
รวม			82	100	18	100	100 (100)

ตารางที่ 4.8
 ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของชาวญี่ปุ่น
 กับคนที่ไม่สนิท อายุมากกว่า

คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ใน ฐานะคำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนรู้จัก อายุมากกว่า ที่ไม่สนิท	ชื่อเฉพาะ	นามสกุล + san	100	96.2	56	84.8	168 (98.8)
		ชื่อ + san	2	1.9	6	9.1	
		นามสกุลและชื่อ + san	1	1.0	-	-	
		ชื่อ	-	-	3	4.5	
	คำบุรุษ สรรพนาม	anata	-	-	1	1.5	1 (0.6)
	Teknonymy Terms	~san no'obaasan	1	1.0	-	-	1 (0.6)
	รวม		104	100	66	100	170 (100)

กับคู่สนทนาที่เป็นคนรู้จัก ที่ไม่สนิท อายุมากกว่า เพศชาย ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้
 ชื่อเฉพาะ 98% คำบุรุษสรรพนาม 1% และ คำเรียกญาติ 1% ตามลำดับ

กับคู่สนทนาที่เป็นคนรู้จัก ที่ไม่สนิท อายุมากกว่า เพศหญิง ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้
 ชื่อเฉพาะ 98% คำบุรุษสรรพนาม 1% และ คำเรียกญาติ 1% ตามลำดับ

กับคู่สนทนาที่เป็นคนรู้จัก ที่ไม่สนิท อายุมากกว่า ชาวญี่ปุ่นมีการใช้ ชื่อเฉพาะ
 98.8% คำบุรุษสรรพนาม 0.6% และ Teknonymy terms 0.6% ตามลำดับ

ข้อแตกต่างของการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่นคือ ผู้เรียน
 ไทยมีการใช้คำเรียกญาติ お姉さん:oneesan (พี่สาว) และ お兄さん:oniisan (พี่ชาย)
 ในขณะที่ชาวญี่ปุ่นไม่ใช้คำเรียกญาติแต่จะมีการใช้ Teknonymy terms นั่นคือ～さんのお婆

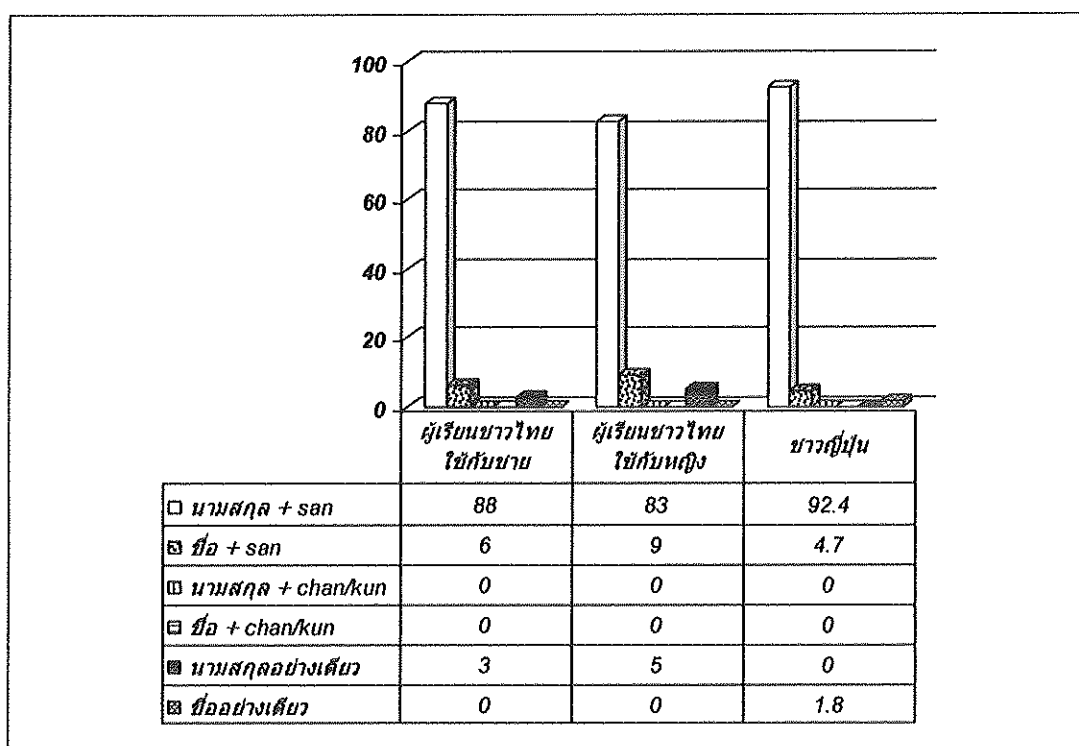
あさん:~san no obaasan (คุณยายของคุณ~) โดยทั้งผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่นมีการใช้คำบุรุษสรรพนามในจำนวนน้อย

ลักษณะการใช้ชื่อเฉพาะของผู้เรียนชาวไทยกับชาวญี่ปุ่น มีจำนวนรูปแบบชื่อเฉพาะใกล้เคียงกัน คือ ผู้เรียนชาวไทยใช้กับคู่สนทนาเพศหญิง 5 รูปแบบ และชาวญี่ปุ่นมีการใช้ชื่อเฉพาะ 4 รูปแบบ ผู้เรียนชาวไทยใช้กับคู่สนทนาเพศชาย 5 รูปแบบ โดยรูปแบบที่นิยมใช้มากที่สุดคือ นามสกุล + san

แต่มีข้อแตกต่างคือผู้เรียนชาวไทยมีการใช้คำชื่อเฉพาะในรูปแบบ นามสกุล + sama ที่แสดงความยกย่องและความสุภาพอย่างมาก โดยชาวญี่ปุ่นไม่ปรากฏการใช้

ภาพที่ 4.2

แผนภูมิแสดงผลสำรวจการใช้ชื่อเฉพาะในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่นที่ใช้กับ คนไม่สนิท อายุมากกว่า

จากภาพที่ 4.2 แผนภูมิแสดงการใช้ชื่อเฉพาะในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่นพบว่า

ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้รูปแบบ นามสกุล + san มากที่สุดทั้งกับคู่สนทนาเพศชายและหญิง รองลงมาคือรูปแบบ ชื่อ + san เช่นเดียวกับชาวญี่ปุ่น

จากการสังเกตตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของชาวญี่ปุ่นที่แยกเพศของผู้ตอบเป็นเพศชายและหญิงร่วมกับแผนภูมิจะพบว่า ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้คำนามบุรุษที่ 2 อย่างไม่เหมาะสมคือ ผู้เรียนชาวไทยใช้นามสกุลอย่างเดียวกับคนรู้จักที่ไม่สนิทและอายุมากกว่าเพศชาย คิดเป็นจำนวน 2% และกับเพศหญิง 4% ทำให้วิเคราะห์ได้ว่าผู้เรียนชาวไทยไม่ทราบกฎในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในภาษาญี่ปุ่นของ ซุซูกิ (1978) นี้ ในกรณีของคนญี่ปุ่นไม่ปรากฏการใช้นามสกุลอย่างเดียวกับคนรู้จักไม่สนิทที่อายุมากกว่าเลย เนื่องจากการใช้ชื่อหรือนามสกุลโดยไม่มีคำเสริมท้ายกับคนที่ไม่สนิทหรืออายุมากกว่าการดูถูกฝ่ายตรงข้าม (Takenoya, 1997)

1.3 การศึกษาการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะคำสรรพนามในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย สถานการณ์คนรู้จัก ที่สนิท อายุเท่ากัน เพศชายและหญิง

ตารางที่ 4.9

ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทย

กับคู่สนทนาเพศชาย ที่สนิท อายุเท่ากัน

คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะ คำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนรู้จัก อายุเท่ากัน ที่สนิท	ชื่อเฉพาะ	ชื่อ	38	46.3	4	22.2	99 (99)
		นามสกุล	15	18.3	9	50.0	
		ชื่อ + kun	12	14.6	-	-	
		ชื่อ + san	5	6.1	1	5.6	
		นามสกุล + san	3	3.7	1	5.6	
		นามสกุล + kun	2	2.4	1	5.6	
		ชื่อเล่น + san	2	2.4	-	-	
		ชื่อเล่น	2	2.4	1	5.6	
		นามสกุลและชื่อ	1	1.2	-	-	
		นามสกุล + chan	1	1.2	-	-	
		ชื่อเล่น + kun	1	1.2	-	-	
	คำบุรุษ สรรพนาม	kimi	-	-	1	5.6	1 (1)
รวม			83	100	18	100	101 (100)

ตารางที่ 4.10
 ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทย
 กับคู่สนทนาเพศหญิง ที่สนิท อายุเท่ากัน

คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะ คำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนรู้จัก อายุเท่ากัน ที่สนิท	ชื่อเฉพาะ	ชื่อ	43	52.4	4	22.2	99 (99)
		นามสกุล	11	13.4	8	44.4	
		ชื่อ + chan	11	13.4	-	-	
		ชื่อ + san	7	8.5	2	11.1	
		นามสกุล + chan	3	3.7	1	5.6	
		ชื่อเล่น + chan	3	3.7	-	-	
		นามสกุล + san	2	2.4	1	5.6	
		ชื่อเล่น	1	1.2	1	5.6	
		นามสกุลและชื่อ	1	1.2	-	-	
	คำบุรุษ สรรพนาม	anata	-	-	1	5.6	1 (1)
รวม			83	100	18	100	101 (100)

ตารางที่ 4.11
 ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของชาวญี่ปุ่น
 กับคนที่สนิท อายุเท่ากัน

คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะ คำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนรู้จัก อายุเท่ากัน ที่สนิท	ชื่อเฉพาะ	นามสกุล + san	48	33.8	19	22.9	211 (93.8)
		ชื่อเล่น + chan	28	19.7	5	6.0	
		ชื่อ	17	12.0	5	6.0	
		ชื่อ + chan	14	9.9	3	3.6	
		ชื่อ + san	8	5.6	5	6.0	
		นามสกุล + kun	7	4.9	9	10.8	
		นามสกุล	4	2.8	26	31.3	
		นามสกุล + chan	3	2.1	2	2.4	
		ชื่อเล่น	2	1.4	1	1.2	
		นามสกุลและชื่อ	1	0.7	1	1.2	
		ชื่อเล่น + san	1	0.7	-	-	
		ชื่อเล่น + kun	1	0.7	-	-	
		ชื่อ + kun	-	-	1	1.2	
	คำอื่นๆ	ฉายา	5	3.5	4	4.8	11 (4.9)
		ชื่ออาชีพ	2	1.4	-	-	
	คำบุรุษ สรรพนาม	anata	1	0.7	1	1.2	3 (1.3)
		omae	-	-	1	1.2	
รวม			142	100	83	100	225

กับคู่สนทนาที่เป็นคนรู้จัก ที่สนิท อายุเท่ากัน เพศชาย ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้ ชื่อเฉพาะ 99% และคำบุรุษสรรพนาม 1% ตามลำดับ

กับคู่สนทนาที่เป็นคนรู้จัก ที่สนิท อายุเท่ากัน เพศหญิง ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้ ชื่อเฉพาะ 99% และคำบุรุษสรรพนาม 1% ตามลำดับ

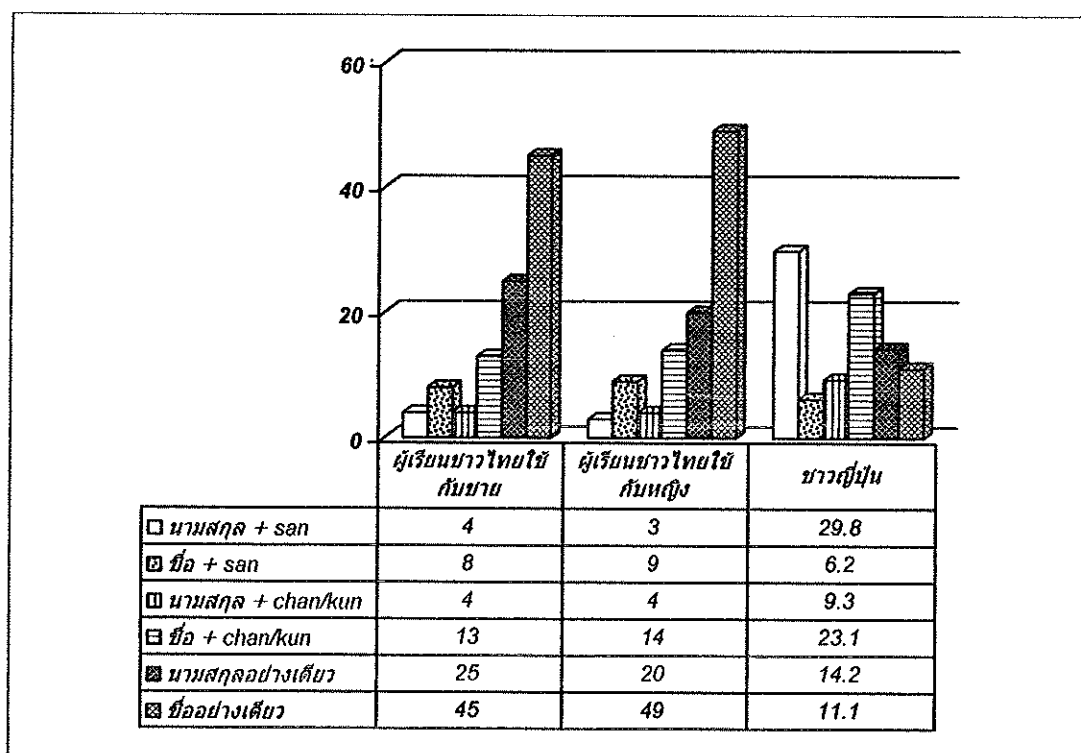
กับคู่สนทนาที่เป็นคนรู้จัก ที่สนิท อายุเท่ากัน ชาวญี่ปุ่นมีการใช้ ชื่อเฉพาะ 93.8% คำอื่นๆ 4.9% และ คำบุรุษสรรพนาม 1.3% ตามลำดับ

ข้อแตกต่างของการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่นคือ ชาวญี่ปุ่นมีการใช้ คำอื่นๆ นั่นคือ ฉายา เช่น อ้วน เตี้ย และชื่ออาชีพด้วย ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายชาวญี่ปุ่นเป็นวัยทำงาน จึงอาจใช้ชื่ออาชีพในฐานะคำนามบุรุษที่ 2 ในขณะที่กลุ่มเป้าหมายคือผู้เรียนชาวไทยยังเป็นนักศึกษาจึงไม่มีการใช้

ลักษณะการใช้ชื่อเฉพาะของผู้เรียนชาวไทยกับชาวญี่ปุ่น มีจำนวนรูปแบบชื่อเฉพาะใกล้เคียงกันคือ ผู้เรียนชาวไทยใช้กับคู่สนทนาเพศหญิง 9 รูปแบบ และชาวญี่ปุ่นมีการใช้ชื่อเฉพาะ 13 รูปแบบ ผู้เรียนชาวไทยใช้กับคู่สนทนาเพศชาย 11 รูปแบบ จะสังเกตได้ว่ารูปแบบของการใช้ชื่อเฉพาะนี้เพิ่มจำนวนขึ้นมากกว่าการใช้กับคู่สนทนาที่อายุมากกว่าทั้งสนิทและไม่สนิททั้งชาวญี่ปุ่นและชาวไทย

ภาพที่ 4.3

แผนภูมิแสดงผลสำรวจการใช้ชื่อเฉพาะในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย และชาวญี่ปุ่นที่ใช้กับ คนสนิท อายุเท่ากัน

จากภาพที่ 4.3 แผนภูมิแสดงการใช้ชื่อเฉพาะในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่นพบว่า

ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้รูปแบบ ชื่ออย่างเดียว มากที่สุดทั้งกับคู่สนทนาเพศชายและหญิง รองลงมาคือรูปแบบ นามสกุลอย่างเดียว ในขณะที่ชาวญี่ปุ่นใช้รูปแบบ นามสกุล + san มากที่สุด รองลงมาคือรูปแบบ ชื่อ + chan/kun

ข้อแตกต่างของการใช้ชื่อเฉพาะของผู้เรียนชาวไทยกับชาวญี่ปุ่นคือ รูปแบบที่คนไทยนิยมใช้มากที่สุดคือ นามสกุล + san ในขณะที่ผู้เรียนชาวไทยใช้ชื่ออย่างเดียวมากที่สุด ซึ่งลักษณะนี้คล้ายกับลักษณะการใช้ชื่อกับคนรู้จัก ที่สนิท อายุเท่ากันในภาษาไทย เนื่องจากชาวไทยจะใช้ชื่ออย่างเดียวกับคนสนิทที่สถานะเท่ากันหรือต่ำกว่า (Cooke, 1981)

ปัญหาในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทยข้างต้น ส่วนหนึ่งสันนิษฐานว่าอาจจะเกิดจากการถ่ายโอนวัจนปฏิบัติศาสตร์ (Pragmatics Transfer)

Pragmatic Trasfer คือการนำกลวิธีการสื่อสารของภาษาแม่มาใช้สื่อสารในภาษาต่างประเทศ (Wannaruk, 2005) ซึ่งแบ่งออกเป็น

1. การถ่ายโอนวัจนปฏิบัติศาสตร์ที่มีผลเชิงบวก (Positive Pragmatic Transfer) คือการนำกลวิธีการสื่อสารของภาษาแม่มาใช้ในภาษาต่างประเทศและส่งผลให้ผู้เรียนมีการใช้ภาษาต่างประเทศที่เหมือนกับเจ้าของภาษาต่างประเทศ (Franch, 1998)
2. การถ่ายโอนวัจนปฏิบัติศาสตร์ที่มีผลเชิงลบ (Negative Pragmatic Transfer) คือการนำกลวิธีการสื่อสารของภาษาแม่มาใช้ในภาษาต่างประเทศและส่งผลให้ผู้เรียนมีการใช้ภาษาต่างประเทศที่แตกต่างไปจากเจ้าของภาษาต่างประเทศ

กล่าวได้ว่าการที่ผู้เรียนชาวไทยนิยมใช้ชื่ออย่างเดียวกับคนรู้จัก ที่สนิท อายุเท่ากันนี้ ถือเป็น การถ่ายโอนวัจนปฏิบัติศาสตร์ที่มีผลเชิงลบ นั่นคือทำให้ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้ชื่อเฉพาะในรูปแบบที่แตกต่างจากชาวญี่ปุ่น

จากการสังเกตตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของชาวญี่ปุ่นที่แยกเพศของผู้ตอบเป็นเพศชายและหญิง ชาวญี่ปุ่นเพศชายใช้รูปแบบ นามสกุลอย่างเดียว มากเป็นอันดับ 2 ของการใช้ชื่อเฉพาะทั้งหมด ซึ่งมากกว่าที่ชาวญี่ปุ่นเพศหญิงใช้เป็นอัตรา 31.3% ต่อ 2.8% จึงคาดว่ากับคนรู้จัก ที่สนิท อายุเท่ากัน ชาวญี่ปุ่นเพศชายมีแนวโน้มนิยมใช้นามสกุลเรียกคู่สนทนาในทางตรงกันข้ามผู้เรียนชาวไทยเพศหญิงกลับใช้นามสกุลอย่างเดียว มากถึง 18.3% กับคู่สนทนาเพศชาย และ 13.4% กับคู่สนทนาเพศหญิง

เกี่ยวกับลักษณะการใช้ชื่อหรือนามสกุลอย่างเดียวโดยไม่เติมคำเสริมท้ายนี้ งานวิจัยของ Lim (2006) ที่สำรวจการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของชาวญี่ปุ่นจำนวน 167 คนสามารถสรุปได้ดังตารางด้านล่าง

ตารางที่ 4.12
 ตารางแสดงการใช้นามสกุลกับชื่อโดยไม่ใส่คำเสริมท้าย
 ในสถานการณ์ความรู้จักของชาวญี่ปุ่นจากการ
 สํารวจของ Lim (2006)

เพศของผู้พูด ประเภท ของกลุ่มชน	เพศชาย			เพศหญิง		
	นามสกุล อย่างเดียว	ชื่ออย่างเดียว	นามสกุลและ ชื่อ	นามสกุล อย่างเดียว	ชื่ออย่างเดียว	นามสกุลและ ชื่อ
คนไม่สนิท อายุมากกว่า	0	4.5	0	0	0	0
คนสนิท อายุเท่ากัน	31.3	6.0	1.2	2.8	12.0	0.7
คนไม่สนิท อายุเท่ากัน	18.3	0	0.9	0.9	1.4	0
คนสนิท อายุน้อยกว่า	23.2	9.8	0	3.5	6.3	0
คนไม่สนิท อายุน้อยกว่า	6.8	2.7	0	0.8	0	0.8

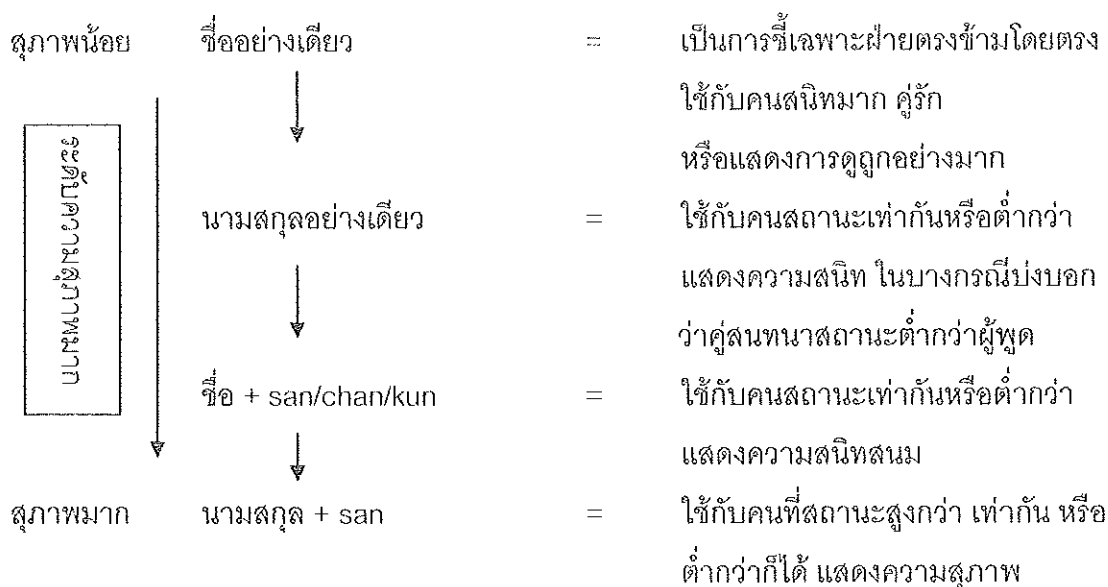
หมายเหตุ ตัวเลขที่แสดงในตารางนี้คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ เช่น 4.5 หมายถึงมีการละ
 4.5% ของจำนวนการใช้ทั้งหมดในแต่ละกลุ่ม

จากการสำรวจของ Lim ทำให้ทราบว่าชาวญี่ปุ่นเพศชายมีแนวโน้มในการใช้รูปแบบ
 นามสกุลอย่างเดียว มากกว่าชาวญี่ปุ่นเพศหญิง

ส่วนในการใช้ชื่ออย่างเดียวกับคู่สนทนาที่เป็นเพศตรงข้ามนั้นใช้เฉพาะในหมู่คนที่
 สนิทกันมากหรือคู่รักเท่านั้น การใช้ชื่อกับคู่รักนี้ยังปรากฏอยู่ในงานวิจัยของ Kobayashi (小林,
 2001) ที่ศึกษารูปแบบต่างๆ ของคำนามบุรุษที่ 2 ที่ใช้ในบทละครโทรทัศน์เรื่อง "Beautiful life" ที่
 ตัวเอกของเรื่องเป็นคู่รักกัน มีการเรียกกันด้วยชื่ออย่างเดียวด้วย

นอกจากนี้ Takenoya (1997) กล่าวว่าชาวญี่ปุ่นใช้ชื่อเฉพาะรูปแบบ ชื่อ + คำเสริม
 ท้าย กับคนที่สถานะเท่ากันและต่ำกว่า และใช้รูปแบบ นามสกุล + คำเสริมท้าย กับคนที่มีสถานะ
 สูงกว่า

ดังนั้น เมื่อเรียงลำดับรูปแบบการใช้ชื่อเฉพาะ จากความสุภาพมากไปหาน้อย จะได้ดังนี้

ผลจากการวิเคราะห์นี้ทำให้ผู้วิจัยคาดว่าชาวญี่ปุ่นเพศชายใช้นามสกุลอย่างเดียวกับคนรู้จัก ทั้งที่สนิทและไม่สนิทในช่วงอายุเท่ากันจนถึงต่ำกว่า เพื่อแสดงความสนิทสนมและในบางกรณีบ่งบอกว่าคู่สนทนาสถานะต่ำกว่าผู้พูด แม้ว่าการใช้นามสกุลอย่างเดียวอาจไม่ใช่ภาษาที่สุภาพและมีความหมายด้านลบแฝงอยู่ ในขณะที่ชาวญี่ปุ่นเพศหญิงไม่ค่อยมีการใช้นามสกุลอย่างเดียวกับคนสนิท ดังเช่นที่ อุภาวรรณ เบญจโกตี (2548) ซึ่งศึกษาความเหลื่อมล้ำทางสังคมของหญิงและชายที่สะท้อนให้เห็นจากภาษาญี่ปุ่นได้กล่าวไว้ว่า ผู้หญิงญี่ปุ่นนั้นถูกคาดหวังให้ใช้ภาษาที่สุภาพ นุ่มนวล และเป็นมาตรฐาน ทำให้ผู้หญิงมีทางเลือกในการใช้ภาษาที่แคบกว่า ในขณะที่ผู้ชายมีทางเลือกในการใช้ภาษาที่หลากหลายกว่า สามารถใช้คำที่ไม่สุภาพไม่เป็นภาษามาตรฐานได้ด้วย

1.4 การศึกษาการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะคำสรรพนามในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย สถานการณ์คนรู้จัก ที่ไม่สนิท อายุเท่ากัน เพศชายและหญิง

ตารางที่ 4.13

ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทย
กับคู่สนทนาเพศชาย ที่ไม่สนิท อายุเท่ากัน

คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ใน ฐานะคำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนรู้จักอายุ เท่ากันที่ไม่ สนิท	ชื่อเฉพาะ	นามสกุล + san	53	64.6	12	66.7	99 (99)
		นามสกุล	11	13.4	2	11.1	
		ชื่อ + san	10	12.2	2	11.1	
		นามสกุล + kun	6	7.3	-	-	
		นามสกุลและชื่อ	1	1.2	-	-	
		ชื่อเล่น + san	1	1.2	-	-	
		ชื่อ + kun	-	-	1	5.6	
	คำบุรุษ สรรพนาม	anata	-	-	1	5.6	1 (1)
รวม			82	100	18	100	100 (100)

ตารางที่ 4.14

ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทย
กับคู่สนทนาเพศหญิง ที่ไม่สนิท อายุเท่ากัน

คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ใน ฐานะคำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนรู้จัก อายุเท่ากัน ที่ไม่สนิท	ชื่อเฉพาะ	นามสกุล + san	50	61.0	12	66.7	99 (99)
		นามสกุล	14	17.1	2	11.1	
		ชื่อ + san	12	14.6	1	5.6	
		ชื่อ + chan	3	3.7	1	5.6	
		ชื่อ + kun	1	1.2	1	5.6	
		นามสกุลและชื่อ	1	1.2	-	-	
		ชื่อ	1	1.2	-	-	
	คำบุรุษ สรรพนาม	anata	-	-	1	5.6	1 (1)
รวม			82	100	18	100	100 (100)

ตารางที่ 4.15
 ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของชาวญี่ปุ่น
 กับคนที่ไม่สนิท อายุเท่ากัน

คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ใน ฐานะคำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนรู้จัก อายุเท่ากัน ที่ไม่สนิท	ชื่อเฉพาะ	นามสกุล + san	88	78.6	33	46.5	177 (96.7)
		นามสกุล + kun	6	5.4	4	19.7	
		ชื่อเล่น + chan	6	5.4	1	1.4	
		ชื่อ + san	5	4.5	4	5.6	
		ชื่อ + chan	3	2.7	-	-	
		นามสกุล	1	0.9	13	18.3	
		นามสกุลและชื่อ	1	0.9	-	-	
		ชื่อ	-	-	1	1.4	
		ชื่อ + kun	-	-	1	1.4	
	คำบุรุษสรรพนาม	anata	-	-	2	2.8	3 (1.6)
		jibun	1	0.9	-	-	
	คำอื่นๆ	จายา	1	0.9	1	1.4	2 (1.1)
	Tekno -nymy Terms	~no'okaasan	-	-	1	1.4	1 (0.5)
รวม			112	100	71	100	183 (100)

กับคู่สนทนาที่เป็นคนรู้จัก ที่ไม่สนิท อายุเท่ากัน เพศชาย ผู้เขียนชาวไทยมีการใช้ ชื่อ
เฉพาะ 99% และคำบุรุษสรรพนาม 1% ตามลำดับ

กับคู่สนทนาที่เป็นคนรู้จัก ที่ไม่สนิท อายุเท่ากัน เพศหญิง ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้ ชื่อ เฉพาะ 99% และคำบุรุษสรรพนาม 1% ตามลำดับ

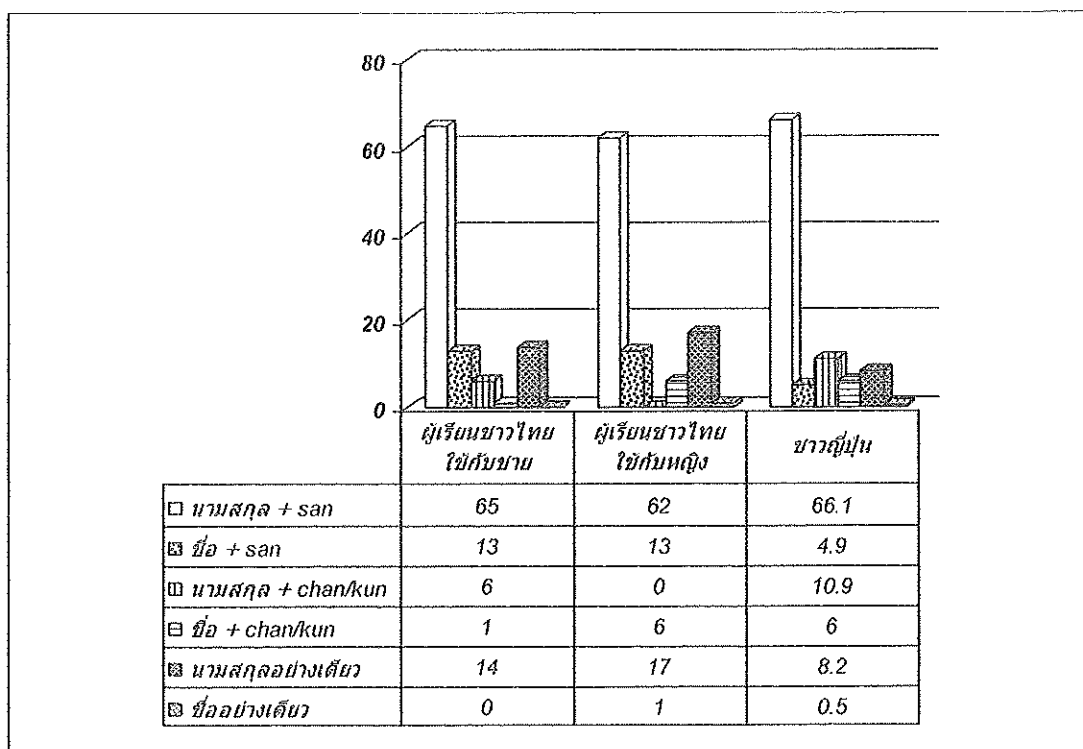
กับคู่สนทนาที่เป็นคนรู้จัก ที่ไม่สนิท อายุเท่ากัน ชาวญี่ปุ่นมีการใช้ ชื่อเฉพาะ 96.7% คำบุรุษสรรพนาม 1.6% คำอื่นๆ 1.1% และ Teknonymy terms 0.5% ตามลำดับ

ข้อแตกต่างของการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่นคือ ชาวญี่ปุ่นมีการใช้ คำอื่นๆ นั่นคือ ฉายา และ Teknonymy terms แต่ผู้เรียนชาวไทยไม่มีการใช้เลย

ลักษณะการใช้ชื่อเฉพาะของผู้เรียนชาวไทยกับชาวญี่ปุ่น มีจำนวนรูปแบบชื่อเฉพาะใกล้เคียงกันคือ ผู้เรียนชาวไทยใช้กับคู่สนทนาเพศหญิง 7 รูปแบบ ผู้เรียนชาวไทยใช้กับคู่สนทนาเพศชาย 7 รูปแบบ และชาวญี่ปุ่นมีการใช้ชื่อเฉพาะ 9 รูปแบบ โดยรูปแบบที่ผู้เรียนชาวไทยนิยมใช้มากที่สุดคือ นามสกุล + san เช่นเดียวกับชาวญี่ปุ่น จะสังเกตได้ว่ารูปแบบของการใช้ชื่อเฉพาะนี้เพิ่มจำนวนขึ้นมากกว่าการใช้กับคู่สนทนาที่อายุมากกว่า แต่น้อยกว่าการใช้กับคนรู้จัก ที่สนิทและอายุเท่ากัน

ภาพที่ 4.4

แผนภูมิแสดงผลสำรวจการใช้ชื่อเฉพาะในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่น ที่ใช้กับคนไม่สนิท อายุเท่ากัน

จากภาพที่ 4.4 แผนภูมิแสดงการใช้ชื่อเฉพาะในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่นพบว่า

ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้รูปแบบ นามสกุล + san มากที่สุดทั้งกับคู่สนทนาเพศชายและหญิง รองลงมาคือรูปแบบ นามสกุลอย่างเดียว ในขณะที่ชาวญี่ปุ่นใช้รูปแบบ นามสกุล + san มากที่สุด รองลงมาคือรูปแบบ นามสกุล + chan/kun

ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้นามสกุล + san เพิ่มมากขึ้น ในลักษณะเดียวกับคนญี่ปุ่น โดย Takenoya (1997) กล่าวว่าชาวญี่ปุ่นจะใช้ชื่อเฉพาะ รูปแบบ นามสกุล + คำเสริมท้าย กับคนที่ไม่สนิทและใช้รูปแบบ ชื่อ + คำเสริมท้าย กับคนที่สนิท แต่ยังมีผู้เรียนชาวไทยบางส่วนใช้นามสกุลอย่างเดียว ที่ชาวญี่ปุ่นนิยมใช้รูปแบบนี้กับคนสนิทมากกว่า จากข้อมูลดังกล่าวตีความได้ว่าผู้เรียนชาวไทยบางคนอาจไม่ทราบเกี่ยวกับการใช้ลักษณะนี้

1.5 การศึกษาการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะคำสรรพนามในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย สถานการณ์คนรู้จัก ที่สนิท อายุน้อยกว่า เพศชายและหญิง

ตารางที่ 4.16

ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทย

กับคู่สนทนาเพศชาย ที่สนิท อายุน้อยกว่า

คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ใน ฐานะคำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนรู้จัก อายุต่ำกว่า ที่สนิท	ชื่อเฉพาะ	ชื่อ + kun	42	51.2	2	11.1	97 (97)
		ชื่อ	12	14.6	4	22.2	
		นามสกุล + kun	8	9.8	2	11.1	
		นามสกุล	7	8.5	5	27.8	
		ชื่อเล่น + chan	3	3.7	-	-	
		นามสกุล + san	2	2.4	1	5.6	
		ชื่อ + chan	2	2.4	1	5.6	
		ชื่อเล่น + kun	2	2.4	-	-	
		นามสกุล + chan	1	1.2	-	-	
		ชื่อ + san	1	1.2	-	-	
		นามสกุลและชื่อ	1	1.2	-	-	
		ชื่อเล่น	-	-	1	5.6	
	คำนาม สรรพนาม	kimi	1	1.2	2	11.1	3 (3)
รวม		82	100	18	100	100 (100)	

ตารางที่ 4.17

ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทย
กับคู่สนทนาเพศหญิง ที่สนิท อายุต่ำกว่า

คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะ คำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนรู้จัก อายุต่ำกว่า ที่สนิท	ชื่อเฉพาะ	ชื่อ + chan	42	51.2	4	22.2	97 (97)
		ชื่อ	15	18.3	3	16.7	
		นามสกุล + chan	8	9.8	2	11.1	
		ชื่อเล่น + chan	7	8.5	-	-	
		นามสกุล	4	4.9	5	27.8	
		นามสกุล + san	2	2.4	1	5.6	
		นามสกุล + kun	1	1.2	-	-	
		ชื่อ + san	1	1.2	-	-	
		นามสกุลและชื่อ	1	1.2	-	-	
		ชื่อเล่น	-	-	1	5.6	
	คำบุรุษ สรรพนาม	kimi	1	1.2	1	5.6	3 (3)
		anata	-	-	1	5.6	
รวม			82	100	18	100	100 (100)

ตารางที่ 4.18
 ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของชาวญี่ปุ่น
 กับคนที่สนิท อายุต่ำกว่า

คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะคำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนรู้จัก อายุต่ำกว่า ที่สนิท	ชื่อเฉพาะ	นามสกุล + san	45	31.7	17	20.7	11 (91.7)
		ชื่อ + chan	26	18.3	3	3.7	
		ชื่อเล่น + chan	24	16.9	3	3.7	
		นามสกุล + kun	15	10.6	18	22.0	
		ชื่อ	9	6.3	8	9.8	
		ชื่อ + san	9	6.3	4	4.9	
		นามสกุล	5	3.5	9	23.2	
		ชื่อเล่น + kun	2	1.4	1	1.2	
		นามสกุล + chan	3	2.1	1	1.2	
		ชื่อ + kun	1	0.7	-	-	
		ชื่อเล่น	-	-	1	1.2	
	คำนามบุรุษสรรพนาม	anta	2	1.4	1	1.2	6 (2.7)
		omae	-	-	2	2.4	
		anata	-	-	1	1.2	
	คำอื่นๆ	ชื่อบริษัท + ตำแหน่ง	-	-	1	1.2	4 (1.8)
		ฉายา	1	0.7	2	2.4	
รวม			142	100	82	100	224 (100)

กับคู่สนทนาที่เป็นคนรู้จัก ที่สนิท อายุต่ำกว่า เพศชาย ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้ ชื่อเฉพาะ 97% และคำนามบุรุษสรรพนาม 3% ตามลำดับ

กับคู่สนทนาที่เป็นคนรู้จัก ที่สนิท อายุน้อยกว่า เพศหญิง ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้ ชื่อ เฉพาะ 97% และคำบุรุษสรรพนาม 3% ตามลำดับ

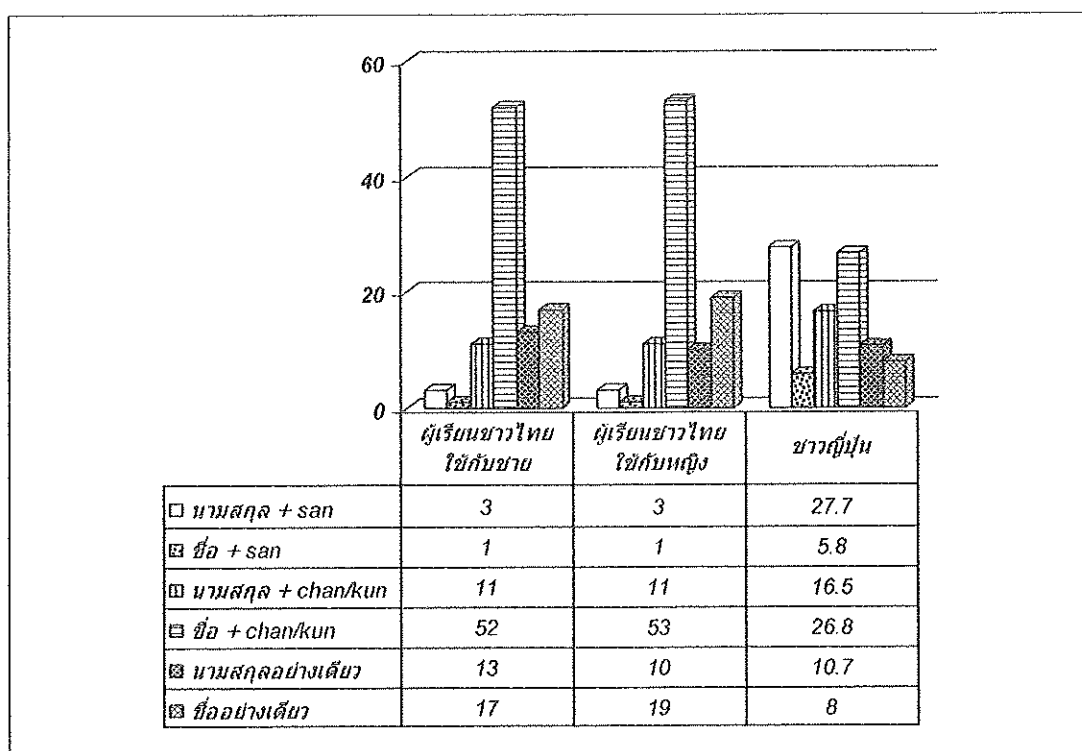
กับคู่สนทนาที่เป็นคนรู้จัก ที่สนิท อายุน้อยกว่า ชาวญี่ปุ่นมีการใช้ ชื่อเฉพาะ 91.7% คำบุรุษสรรพนาม 2.7% และคำอื่นๆ 1.8%

ข้อแตกต่างของการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่นคือ ชาวญี่ปุ่นมีการใช้ คำอื่นๆ นั่นคือ ชื่อตำแหน่ง + ชื่อของบริษัทของคู่สนทนา และ ฉายา แต่ผู้เรียนชาวไทยไม่มีการใช้เลย

ลักษณะการใช้ชื่อเฉพาะของผู้เรียนชาวไทยกับชาวญี่ปุ่น มีจำนวนรูปแบบชื่อเฉพาะใกล้เคียงกันคือ ผู้เรียนชาวไทยใช้กับคู่สนทนาเพศชาย 12 รูปแบบ และผู้เรียนชาวไทยใช้กับคู่สนทนาเพศหญิง 10 รูปแบบ ชาวญี่ปุ่นมีการใช้ชื่อเฉพาะ 11 รูปแบบ

ภาพที่ 4.5

แผนภูมิแสดงผลสำรวจการใช้ชื่อเฉพาะในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่น ที่ใช้กับคนสนิท อายุต่ำกว่า

จากภาพที่ 4.5 แผนภูมิแสดงการใช้ชื่อเฉพาะในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่นพบว่า

ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้รูปแบบ นามสกุล + chan/kun มากที่สุดกับทั้งคู่สนทนาเพศชายและหญิง รองลงมาคือรูปแบบ ชื่ออย่างเดียว ในขณะที่ชาวญี่ปุ่นใช้รูปแบบ นามสกุล + san มากที่สุด รองลงมาคือรูปแบบ ชื่อ + chan/kun

จากการสังเกตตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของชาวญี่ปุ่นที่แยกเพศของผู้ตอบเป็นเพศชายและหญิงร่วมกับแผนภูมิจะพบว่า ข้อแตกต่างในการใช้ชื่อเฉพาะ ระหว่างผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่นคือ ชาวญี่ปุ่นเพศชายใช้รูปแบบ นามสกุล + kun มากเป็นอันดับ 1 รองลงมาเป็น นามสกุล + san และ นามสกุลอย่างเดียว ตามลำดับ แต่ชาวญี่ปุ่นเพศหญิงใช้รูปแบบ นามสกุล + san มากที่สุดถัดมาเป็น ชื่อ + chan และ ชื่อเล่น + chan ตามลำดับ

ทั้งนี้ชาวญี่ปุ่นเพศชายมีแนวโน้มเน้นการใช้ชื่อเฉพาะในรูปแบบที่มีนามสกุลเป็นส่วนประกอบ และชาวญี่ปุ่นเพศหญิงมีแนวโน้มใช้ชื่อเฉพาะในรูปแบบที่สุภาพและแสดงความเอ็นดูต่อคู่สนทนาโดยใช้ชื่อเล่นที่ลงท้ายด้วย chan กับคนรู้จักที่สนิทและอายุน้อยกว่า

ในขณะที่ผู้เรียนชาวไทยส่วนมากใช้ชื่อเฉพาะรูปแบบ ชื่อ + kun กับคู่สนทนาเพศชาย และ ชื่อ + chan กับคู่สนทนาเพศหญิงมากที่สุด รองลงมาเป็นการใช้ชื่ออย่างเดียวกับทั้งสองเพศ ตามลำดับ

กล่าวได้ว่าผู้เรียนชาวไทยมีแนวโน้มเรียกคนรู้จัก ที่สนิท อายุน้อยกว่าเพศชายด้วยรูปแบบ ชื่อ + kun และเรียกคู่สนทนาเพศหญิงด้วยรูปแบบ ชื่อ + chan โดยผู้เรียนชาวไทยใช้ชื่อเฉพาะเป็นหลักและใส่คำว่า kun หรือ chan ตามเพศของคู่สนทนา ซึ่งคล้ายกับการเรียกคู่สนทนาในภาษาไทยด้วยชื่อ

1.6 การศึกษาการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะคำสรรพนามในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย สถานการณ์คนรู้จัก ที่ไม่สนิท อายุต่ำกว่า เพศชายและหญิง

ตารางที่ 4.19

ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทย
กับคู่สนทนาเพศชาย ที่ไม่สนิท อายุต่ำกว่า

คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ใน ฐานะคำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนรู้จัก อายุต่ำกว่า ที่ไม่สนิท	ชื่อเฉพาะ	นามสกุล + kun	24	29.3	2	11.1	99 (99)
		นามสกุล + san	16	19.5	7	38.9	
		ชื่อ + kun	12	14.6	3	16.7	
		นามสกุล	12	14.6	2	11.1	
		ชื่อ + san	11	13.4	2	11.1	
		ชื่อ	4	4.9	-	-	
		นามสกุล + chan	1	1.2	-	-	
		นามสกุลและชื่อ	1	1.2	-	-	
		ชื่อเล่น + kun	1	1.2	-	-	
		ชื่อ + chan	-	-	1	5.6	
	คำบุรุษ สรรพนาม	anata	-	-	1	5.6	1 (1)
รวม		82	100	18	100	100 (100)	

ตารางที่ 4.20
 ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทย
 กับคู่สนทนาเพศหญิง ที่ไม่สนิท อายุน้อยกว่า

คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะ คำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนรู้จัก อายุต่ำกว่า ที่ไม่สนิท	ชื่อเฉพาะ	นามสกุล + chan	24	29.3	2	11.1	99 (99)
		นามสกุล + san	16	19.5	6	33.3	
		ชื่อ + chan	11	13.4	4	22.2	
		นามสกุล	11	13.4	2	11.1	
		ชื่อ + san	8	9.8	2	11.1	
		ชื่อ	7	8.5	1	5.6	
		นามสกุล + kun	2	2.4	-	-	
		นามสกุลและชื่อ	1	1.2	-	-	
		ชื่อเล่น + san	1	1.2	-	-	
		ชื่อเล่น + chan	1	1.2	-	-	
	คำบุรุษ สรรพนาม	anata	-	-	1	5.6	1 (1)
รวม			82	100	18	100	100 (100)

ตารางที่ 4.21
 ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของชาวญี่ปุ่น
 กับคนที่ไม่สนิท อายุน้อยกว่า

คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ใน ฐานะคำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนรู้จัก อายุต่ำกว่า ที่ไม่สนิท	ชื่อเฉพาะ	นามสกุล + san	79	65.8	29	39.2	186 (95.9)
		นามสกุล + kun	14	11.7	26	35.1	
		ชื่อ + chan	11	9.2	-	-	
		ชื่อเล่น + chan	6	5.0	1	1.4	
		ชื่อ + san	5	4.2	4	5.4	
		นามสกุล	1	0.8	5	6.8	
		นามสกุล + chan	1	0.8	-	-	
		นามสกุลและชื่อ	1	0.8	-	-	
		ชื่อ	-	-	2	2.7	
		ชื่อ + kun	-	-	1	1.4	
	คำบุรุษ สรรพนาม	kimi	1	0.8	1	1.4	8 (4.1)
		jibun	1	0.8	-	-	
		omae	-	-	3	4.1	
		anta	-	-	1	1.4	
		anata	-	-	1	1.4	
รวม			120	100	82	100	194 (100)

กับคู่สนทนาที่เป็นคนรู้จัก ที่ไม่สนิท อายุน้อยกว่า เพศชาย ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้
 ชื่อเฉพาะ 99% และคำบุรุษสรรพนาม 1% ตามลำดับ

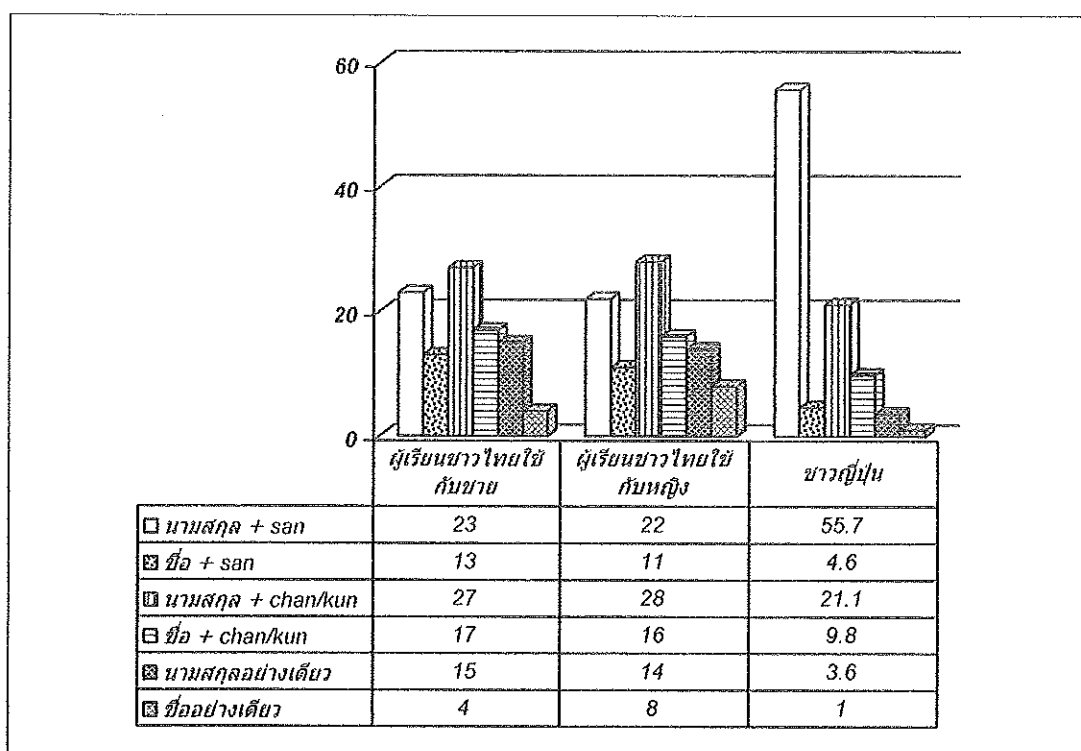
กับคู่สนทนาที่เป็นคนรู้จัก ที่ไม่สนิท อายุน้อยกว่า เพศหญิง ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้
ชื่อเฉพาะ 99% และคำบุรุษสรรพนาม 1% ตามลำดับ

กับคู่สนทนาที่เป็นคนรู้จัก ที่ไม่สนิท อายุน้อยกว่า ชาวญี่ปุ่นมีการใช้ ชื่อเฉพาะ
95.9% และคำบุรุษสรรพนาม 4.1%

ลักษณะการใช้ชื่อเฉพาะ ของผู้เรียนชาวไทยกับชาวญี่ปุ่น มีจำนวนรูปแบบ
ชื่อเฉพาะ เท่ากันคือ ผู้เรียนชาวไทยใช้ชื่อเฉพาะ กับคู่สนทนาเพศชายและหญิง 10
รูปแบบ เช่นเดียวกับชาวญี่ปุ่น รูปแบบที่คนญี่ปุ่นนิยมใช้มากที่สุดคือ นามสกุล + san

ภาพที่ 4.6

แผนภูมิแสดงผลสำรวจการใช้ชื่อเฉพาะในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่น
ที่ใช้กับคนไม่สนิท อายุน้อยกว่า

จากภาพที่ 4.6 แผนภูมิแสดงการใช้ชื่อเฉพาะในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทยและ
ชาวญี่ปุ่นพบว่า

ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้รูปแบบ นามสกุล + chan/kun มากที่สุดทั้งกับคู่สนทนาเพศชายและหญิง รองลงมาคือรูปแบบ นามสกุล + san ในขณะที่ชาวญี่ปุ่นใช้รูปแบบ นามสกุล + san มากที่สุด รองลงมาคือรูปแบบ นามสกุล + chan/kun

จากผลการสำรวจพบว่ารูปแบบชื่อเฉพาะที่ผู้เรียนชาวไทยนิยมใช้มากที่สุดคือ นามสกุล + kun กับคู่สนทนาเพศชายและ นามสกุล + chan กับคู่สนทนาเพศหญิง เปลี่ยนจากรูปแบบที่ใช้กับคนรู้จัก สนิท อายุน้อยกว่า ที่ใช้ชื่อ + kun กับคู่สนทนาเพศชายและ ชื่อ + chan กับคู่สนทนาเพศหญิง การใช้ลักษณะนี้แปรผันตามการใช้ชื่อเฉพาะตามความสนิทในภาษาญี่ปุ่น คือเมื่อสนิทจะใช้ ชื่อ + คำเสริมท้าย และถ้าไม่สนิทจะใช้ นามสกุล + คำเสริมท้าย ทว่ารูปแบบที่ชาวญี่ปุ่นนิยมใช้มากที่สุดกับคนอายุเท่ากันและน้อยกว่า ทั้งสนิทและไม่สนิทจะเป็นรูปแบบ นามสกุล + san ที่แสดงความสุภาพและเลือกใช้ได้ง่ายกับคู่สนทนาทุกเพศทุกสถานะ

นอกจากนี้ชาวญี่ปุ่นยังมีการใช้คำบุรุษสรรพนามที่หลากหลายกว่าผู้เรียนชาวไทยมาก เช่นคำว่า kimi, omae, 自分:jibun (ตัวเอง), あんた:anta (เธอ)

2. การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในสถานการณ์คนไม่รู้จักรัก

2.1 การศึกษาการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะคำสรรพนามในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย สถานการณ์คนไม่รู้จักรัก อายุมากกว่า เพศชาย
(แบบสอบถามกำหนดให้อายุประมาณ 60 ปี)

ตารางที่ 4.22

ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทย
กับคนไม่รู้จักรัก อายุมากกว่า เพศชาย

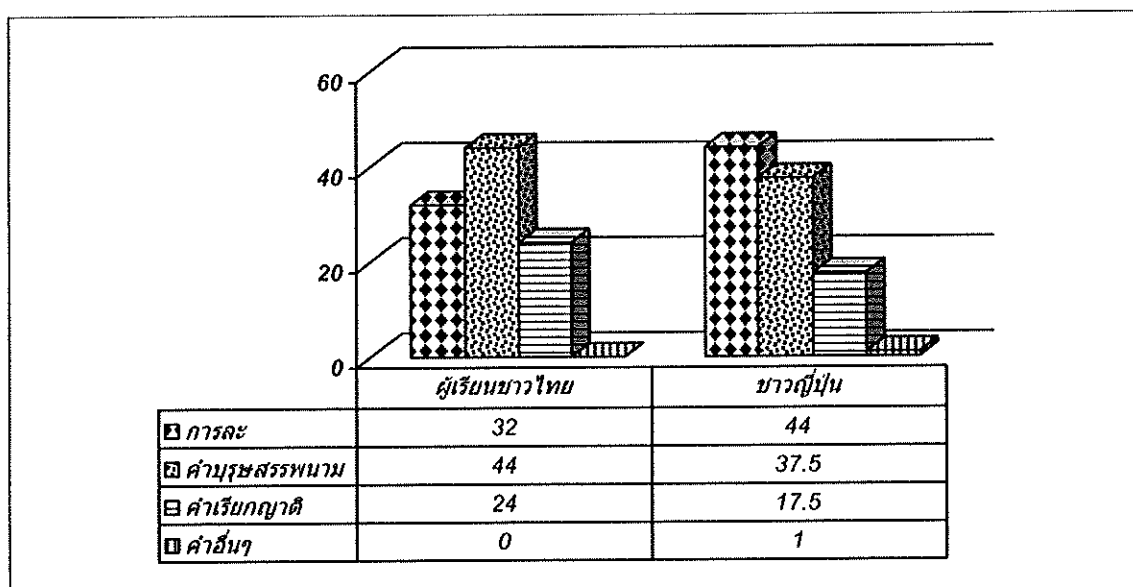
คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ใน ฐานะคำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนไม่รู้จักรัก อายุมากกว่า เพศชาย	คำบุรุษ สรรพนาม	anata	37	45.1	4	22.2	44 (44)
		anatasama	-	-	2	11.1	
		kimi	1	1.2	-	-	
	การละ		27	32.9	5	27.8	32 (32)
	คำเรียก ญาติ	ojiisan	10	12.2	5	27.8	24 (24)
		ojisan	4	4.9	1	5.6	
		oji	2	2.4	1	5.6	
		ojiichan	1	1.2	-	-	
รวม			82	100	18	100	100 (100)

ตารางที่ 4.23
 ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของชาวญี่ปุ่น
 กับคนไม่รู้จัก อายุมากกว่า เพศชาย

คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะคำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนไม่รู้จัก อายุมากกว่า เพศชาย	การละ		59	47.6	29	38.2	88 (44.0)
	คำนามสรรพนาม	anata	38	30.6	24	31.6	75 (37.5)
		otaku	8	6.5	2	2.6	
		otakusama	1	0.8	-	-	
		otakusan	-	-	1	1.3	
		anta	-	-	1	1.3	
	คำเรียกญาติ	ojisan	8	6.5	8	10.5	35 (17.5)
		ojiisan	6	4.8	7	9.2	
		otousan	2	1.6	3	3.9	
		jiisan	-	-	1	1.3	
	คำอื่นๆ	sochira	2	1.6	-	-	2 (1.0)
รวม			124	100	76	100	200 (100)

ภาพที่ 4.7

แผนภูมิแสดงผลสำรวจการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่น
ที่ให้กับ คนไม่รู้จัก อายุมากกว่า เพศชาย

กับคู่สนทนาที่เป็นคนไม่รู้จัก อายุมากกว่า เพศชาย ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้ คำบุรุษสรรพนาม 44% การละ 32% และ คำเรียกญาติ 24% ตามลำดับ

กับคู่สนทนาที่เป็นคนไม่รู้จัก อายุมากกว่า เพศชาย ชาวญี่ปุ่นมีการใช้ การละ 44% คำบุรุษสรรพนาม 37.5% คำเรียกญาติ 17.5% และ คำอื่นๆ 1% ตามลำดับ

ข้อแตกต่างของการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่นคือ ชาวญี่ปุ่นใช้คำบุรุษสรรพนามที่มีรูปแบบหลากหลายกว่าผู้เรียนชาวไทย

การที่ผู้เรียนชาวไทยใช้คำบุรุษสรรพนามมากที่สุด อาจเพราะผู้เรียนอาจคิดว่าคำบุรุษคำสรรพนามที่ถูกใช้มากที่สุดคือ anata มีความสุภาพมากพอและเหมาะสมกับสถานการณ์ดังกล่าว ซึ่งไม่ตรงกับการใช้จริงในแบบของชาวญี่ปุ่น

จากงานของ Yumoto (湯本, 1997) ที่ศึกษาขอบเขตการใช้คำว่า anata ซึ่งเป็นคำนามบุรุษที่ 2 ได้กล่าวถึงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 กับคนไม่รู้จักไว้ว่า สามารถใช้ anata กับคนไม่รู้จักที่อายุมากกว่าได้เนื่องจากไม่มีความสนิทสนมกับฝ่ายตรงข้าม ไม่รู้ชื่อรวมถึงมีการติดต่อกันแค่ครั้งแรกและครั้งเดียว ซึ่งการพิจารณาใช้คำนามบุรุษที่ 2 ทำได้โดยการสังเกตลักษณะภายนอก เช่น อายุของฝ่ายตรงข้ามเท่านั้น อย่างไรก็ตามการใช้คำว่า anata นี้ไม่นิยมใช้กับคนไม่รู้จักที่อายุมากกว่า

เนื่องจากอาจเกิดความผิดพลาดในการคาดเดาอายุของฝ่ายตรงข้าม ตัวอย่างเช่นหัวหน้างานชาวญี่ปุ่นอาจเรียกลูกน้องชาวญี่ปุ่นที่อายุมากกว่าด้วยคำว่า anata ได้ ด้วยข้อจำกัดในการใช้นี้ทำให้ชาวญี่ปุ่นเลี่ยงไปใช้คำอื่นๆ กับคนไม่รู้จักแทน เช่น คำว่า otaku หรือคำเรียกญาติ และจากผลการสำรวจของ Lim (2006) ก็ยังระบุว่าคนญี่ปุ่นใช้การละมากที่สุด การที่ผู้เรียนชาวไทยใช้คำบุรุษสรรพนามที่แปลจากภาษาไทยคือคำว่า คุณ มากที่สุด ซึ่งในภาษาไทยสามารถใช้กับคนสถานะเท่ากันหรือสูงกว่าได้ Cooke (1981) จึงไม่ตรงกับลักษณะที่ชาวญี่ปุ่นใช้

ผลการตอบแบบสอบถามในสถานการณ์ที่คู่สนทนาเป็นคนไม่รู้จัก อายุมากกว่า เพศชาย ผู้เรียนชาวไทยละการใช้คำนามบุรุษที่ 2 โดยใช้คำว่า anou, sumimasen มากเป็นอันดับ 2

ปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนชาวไทยใช้การละน้อยกว่าชาวญี่ปุ่นอาจเกิดจากชาวไทยมีการใช้คำนามบุรุษที่ 2 มากกว่าภาษาญี่ปุ่นเป็นทุนเดิม (กนก รุ่งเกียรติกุล, 2551) เนื่องจากในภาษาญี่ปุ่นมีจำนวนที่สามารถบ่งบอกถึงบุรุษที่ 2 ได้โดยไม่ต้องใช้คำนามบุรุษที่ 2 เช่นจำนวนการให้รับ อีกทั้งในภาษาญี่ปุ่นยังใช้กริยารูปถูกกระทำและอกรรมกริยากับสกรรมกริยาที่บ่งบอกกรรมและประธานได้ทำให้มีการใช้การละมากกว่าในภาษาไทย

นอกจากนี้ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้คำบุรุษสรรพนามในรูปแบบ あなた様 :anatasama (ท่าน) ด้วย โดยชาวญี่ปุ่นไม่ปรากฏการใช้ อาจกล่าวได้ว่าเป็นรูปแบบที่ชาวญี่ปุ่นไม่นิยมใช้เนื่องจากมีส่วนผสมของคำบุรุษสรรพนามคือคำว่า anata กับคำเสริมท้ายที่แสดงความสุภาพมากอย่าง sama ร่วมกันอยู่ การเติมคำว่า sama เข้าไปด้วยนี้เป็นการเพิ่มความสุภาพให้คำว่า anata แต่คำว่า anatasama ก็ยังไม่สุภาพเท่ากับการใช้ นามสกุล + sama หรือคำว่า お客様 :okyakusama

(คุณลูกค้า) สรุปได้ว่าเป็นคำที่สุภาพมากกว่าคำบุรุษสรรพนามอย่าง anata แต่หากนำไปใช้กับผู้มีสถานะสูงกว่า บางคนอาจไม่ชอบใจเนื่องจากอาจไม่สุภาพมากพอจึงไม่เป็นที่นิยมใช้

ในการใช้ คำอื่นๆ ชาวญี่ปุ่นมีการใช้คำว่า そ ち ゃ :sochira (ทางนั้น)

ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้คำนามบุรุษที่ 2 อย่างไม่เหมาะสมคือ ผู้เรียนชาวไทยใช้คำบุรุษสรรพนาม kimi กับคนไม่รู้จัก อายุมากกว่า เพศชาย แม้จะเป็นผู้เรียนชาวไทยเพียง 1 คน แต่อาจกล่าวได้ว่าผู้เรียนบางคนอาจไม่ทราบระดับความสุภาพของการใช้คำบุรุษสรรพนาม kimi ที่ใช้ได้เฉพาะกับผู้สถานะต่ำกว่าเท่านั้น

2.2 การศึกษาการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะคำสรรพนามในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย สถานการณ์คนไม่รู้จัก อายุมากกว่า เพศหญิง
(แบบสอบถามกำหนดให้อายุประมาณ 60 ปี)

ตารางที่ 4.24

ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทย
กับคนไม่รู้จัก อายุมากกว่า เพศหญิง

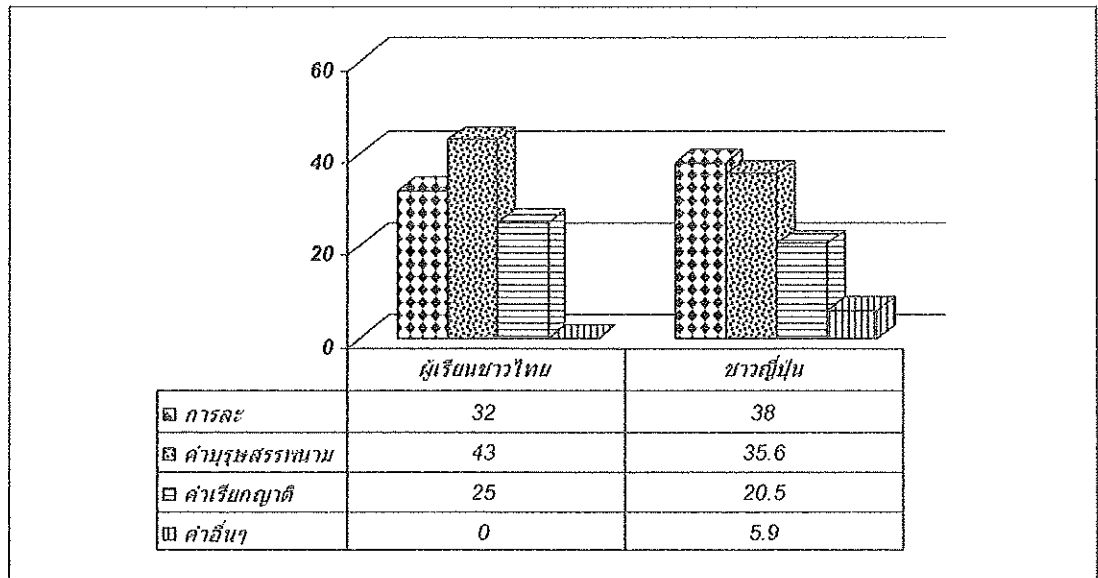
คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ใน ฐานะคำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนไม่รู้จัก อายุมากกว่า เพศหญิง	คำบุรุษ สรรพนาม	anata	34	41.5	4	22.2	43 (43)
		anatasama	2	2.4	2	11.1	
		kimi	1	1.2	-	-	
	การละ		27	32.9	5	27.8	32 (32)
	คำเรียก ญาติ	obaasan	10	12.2	5	27.8	25 (25)
		obasan	4	4.9	1	5.6	
		oba	2	2.4	1	5.6	
		obaachan	1	1.2	-	-	
		okaasan	1	1.2	-	-	
รวม			82	100	18	100	100 (100)

ตารางที่ 4.25
 ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของชาวญี่ปุ่น
 กับคนไม่รู้จัก อายุมากกว่า เพศหญิง

คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ใน ฐานะคำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนไม่รู้จัก อายุมากกว่า เพศหญิง	การละ		55	43.7	23	29.1	78 (38.0)
	คำนาม สรรพนาม	anata	36	28.6	25	31.6	73 (35.6)
		anta	-	-	1	1.3	
		otaku	7	5.6	1	1.3	
		otakusan	-	-	2	2.5	
		otakusama	1	0.8	-	-	
	คำเรียก ญาติ	obasan	8	6.3	7	8.9	42 (20.5)
		obaachan	8	6.3	11	13.9	
		okaasan	2	1.6	-	-	
		obaasan	1	0.8	2	2.5	
		obachan	-	-	2	2.5	
		baachan	-	-	1	1.3	
	คำอื่นๆ	okusan	5	4.0	4	5.1	12 (5.9)
		okusama	1	0.8	-	-	
		sochira	2	1.6	-	-	
รวม			126	100	79	100	205 (100)

ภาพที่ 4.8

แผนภูมิแสดงผลสำรวจการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่น
ที่อยู่กับ คนไม่รู้จัก อายุมากกว่า เพศหญิง

กับคู่สนทนาที่เป็นคนไม่รู้จัก อายุมากกว่า เพศหญิง ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้ คำบุรุษสรรพนาม 43% การละ 32% และ คำเรียกญาติ 25% ตามลำดับ

กับคู่สนทนาที่เป็นคนไม่รู้จัก อายุมากกว่า เพศหญิง ชาวญี่ปุ่นมีการใช้ การละ 38% คำบุรุษสรรพนาม 35.6% คำเรียกญาติ 20.5% และ คำอื่นๆ 5.9% ตามลำดับ

ข้อแตกต่างของการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่นคือ ชาวญี่ปุ่นมีการใช้ คำอื่นๆ เช่นคำว่า okusan, sochira แต่ผู้เรียนชาวไทยไม่มีการใช้เลย นอกจากนี้ ชาวญี่ปุ่นยังใช้คำบุรุษสรรพนามที่มีรูปแบบหลากหลายมากกว่าผู้เรียนชาวไทย

ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้คำนามบุรุษที่ 2 อย่างไม่เหมาะสมคือ ในการใช้คำเรียกญาติกับคนไม่รู้จัก อายุมากกว่า เพศหญิง ผู้เรียนชาวไทยใช้คำว่า obaasan (คุณยาย) มากที่สุด มีจำนวนถึง 15% จากผู้เรียนทั้งหมด ในขณะที่ชาวญี่ปุ่นใช้เพียง 1.5% จากจำนวนการตอบทั้งหมดเท่านั้น กล่าวได้ว่าคำว่าคุณยายนี้ ชาวญี่ปุ่นไม่นิยมใช้ เรียกคู่สนทนาที่เป็นคนไม่รู้จัก การใช้คำว่าคุณยาย เนื่องจากในแบบสอบถามกำหนดให้คู่สนทนาอายุประมาณ 60 ปี ซึ่ง ผู้เรียนจึงอาจใช้คำว่า คุณยาย ในลักษณะที่คล้ายกับภาษาไทยที่แสดงความสนิทสนมและเป็นการให้ความเคารพกับคู่สนทนา (Cooke, 1981)

นอกจากนี้ ทั้งสถานการณ์คนรู้จักและไม่รู้จัก ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้คำเรียกญาติ โดยไม่มีคำเสริมท้าย เช่น oji, oba ซึ่งการใช้นี้คล้ายกับการใช้คำเรียกญาติในภาษาไทย เช่นการใช้คำว่า ลุง ป้า แต่ชาวญี่ปุ่นไม่มีการใช้เลย ต้องมีการใช้คำเสริมท้ายร่วมด้วยตลอด เช่น ojisan, obasan

Takenoya (1997) กล่าวว่า การใส่คำเสริมท้ายเป็นการเพิ่มคุณภาพให้กับคำนามบุรุษที่ 2 การใช้คำเรียกญาติ คำเรียกอาชีพโดยไม่มีคำเสริมท้ายนั้นเป็นการชี้ฝ่ายตรงข้ามโดยตรงและไม่สุภาพ แต่คำเรียกตำแหน่งนั้นสามารถเรียกได้เรื่อยๆ กับผู้มีสถานะสูงกว่าเลยก็ได้ เช่นคำว่า sensei เพราะมีความหมายยกย่องคู่สนทนาอยู่แล้ว ในกรณีคนรู้จักก็เช่นเดียวกัน การเรียกด้วยชื่อหรือนามสกุลเพียงอย่างเดียวนั้นถือเป็นการดูถูกฝ่ายตรงข้าม ในขณะที่ในภาษาไทยสามารถใช้คำเรียกญาติโดยไม่ต้องมีคำนำหน้าได้เลย จึงทำให้ผู้เรียนชาวไทยมีข้อผิดพลาดในการใช้คำเรียกญาติดังกล่าว

2.3 การศึกษาการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะคำสรรพนามในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย สถานการณ์คนไม่รู้จักรู้จัก อายุเท่ากัน เพศชาย

ตารางที่ 4.26

ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทย
กับคนไม่รู้จักรู้จัก อายุเท่ากัน เพศชาย

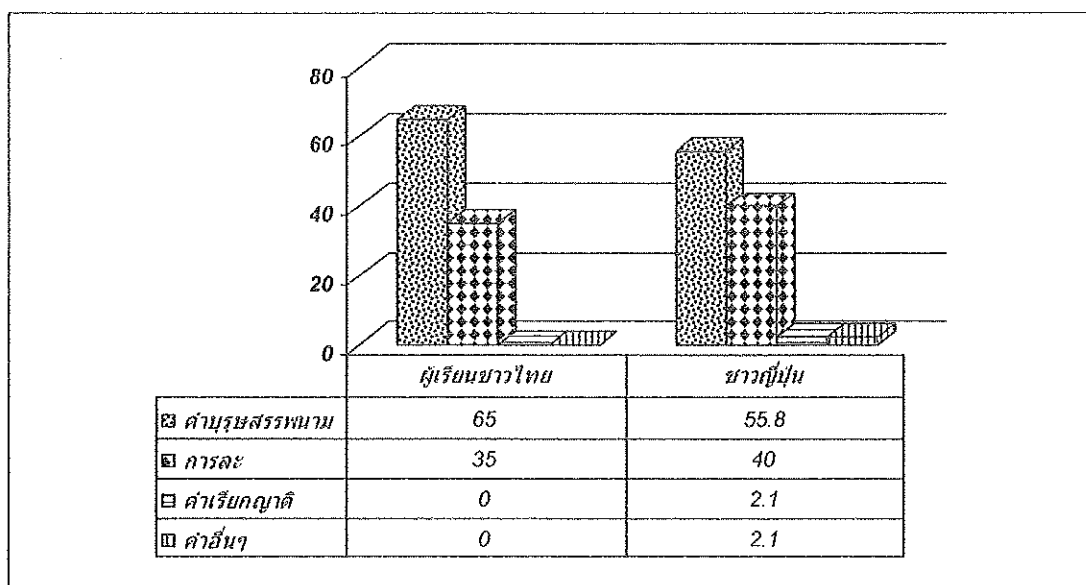
คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ใน ฐานะคำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนไม่รู้จักรู้ อายุเท่ากัน เพศชาย	คำนาม สรรพนาม	anata	50	61	10	55.6	65 (65)
		kimi	2	2.4	1	5.6	
		otaku	1	1.2	-	-	
		omae	-	-	1	5.6	
	การละ		29	35.4	6	33.3	35 (35)
รวม			82	100	18	100	100 (100)

ตารางที่ 4.27
 ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของชาวญี่ปุ่น
 กับคนไม่รู้จัก อายุเท่ากัน เพศชาย

คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ใน ฐานะคำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนไม่รู้จัก อายุเท่ากัน เพศชาย	คำบุรุษ สรรพนาม	anata	51	44.0	35	47.3	106 (55.8)
		otaku	11	9.5	6	8.1	
		anta	-	-	2	2.7	
		kimi	-	-	1	1.4	
	การละ		49	42.2	27	36.5	76 (40.0)
	คำเรียกญาติ	oniisan	1	0.9	1	1.4	4 (2.1)
		oniichan	-	-	1	1.4	
		niichan	-	-	1	1.4	
	คำอื่นๆ	sochira	4	3.4	-	-	4 (2.1)
	รวม			116	100	74	100

ภาพที่ 4.9

แผนภูมิแสดงผลสำรวจการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่น
ที่ให้กับคนไม่รู้จัก อายุเท่ากัน เพศชาย

กับคู่สนทนาที่เป็นคนไม่รู้จัก อายุเท่ากัน เพศชาย ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้ คำบุรุษสรรพนาม 65% และ การละ 35% ตามลำดับ

กับคู่สนทนาที่เป็นคนไม่รู้จัก อายุเท่ากัน เพศชาย ชาวญี่ปุ่นมีการใช้ คำบุรุษสรรพนาม 55.8% การละ 40% คำเรียกญาติ 2.1% และ คำอื่นๆ 2.1% ตามลำดับ

ข้อแตกต่างของการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่นคือ ชาวญี่ปุ่นมีการใช้ คำอื่นๆ คือคำว่า sochira แต่ผู้เรียนชาวไทยไม่มีการใช้เลย

2.4 การศึกษาการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะคำสรรพนามในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย สถานการณ์คนไม่รู้จักรู้จัก อายุเท่ากัน เพศหญิง

ตารางที่ 4.28

ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทย
กับคนไม่รู้จักรู้จัก อายุเท่ากัน เพศหญิง

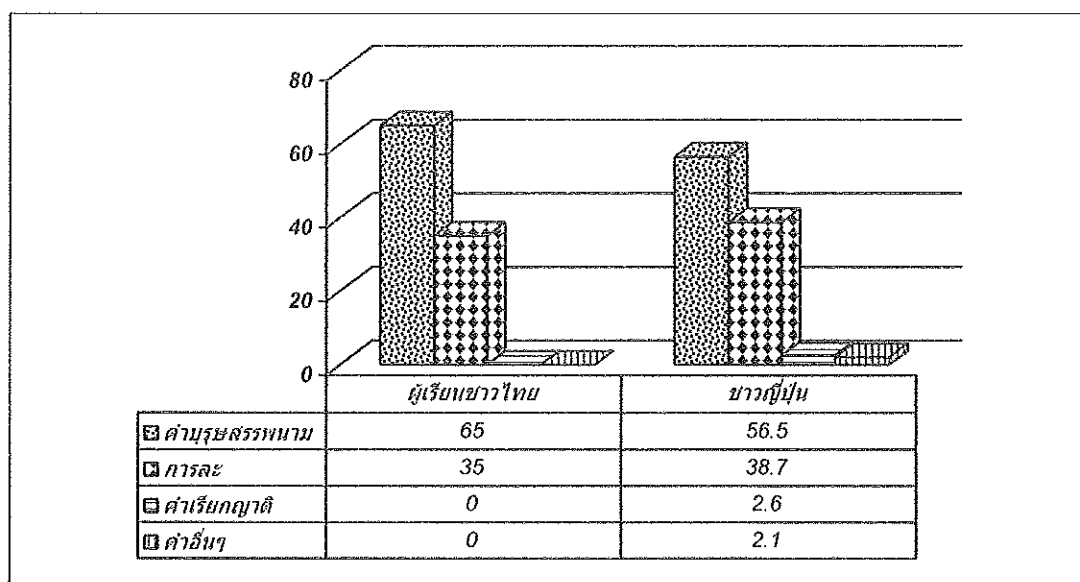
คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ใน ฐานะคำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนไม่รู้จักรู้จัก อายุเท่ากัน เพศหญิง	คำบุรุษ สรรพนาม	anata	45	54.9	10	55.6	65 (65)
		kimi	6	7.3	1	5.6	
		anta	1	1.2	-	-	
		otaku	1	1.2	-	-	
		omae	-	-	1	5.6	
	การละ		29	35.4	6	33.3	35 (35)
รวม			82	100	18	100	100 (100)

ตารางที่ 4.29
 ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของชาวญี่ปุ่น
 กับคนไม่รู้จัก อายุเท่ากัน เพศหญิง

คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะคำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนไม่รู้จัก อายุเท่ากัน เพศหญิง	คำนามสรรพนาม	anata	53	45.3	38	51.4	108 (56.5)
		otaku	10	8.5	4	5.4	
		kimi	-	-	2	2.7	
		anta	-	-	1	1.4	
	การละ		48	41.0	26	35.1	74 (38.7)
	คำอื่นๆ	sochira	3	2.6	-	-	5 (2.6)
		okusan	2	1.7	-	-	
	คำเรียกญาติ	oneechan	1	0.9	3	4.1	4 (2.1)
	รวม			117	100	74	100

ภาพที่ 4.10

แผนภูมิแสดงผลสำรวจการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่น
ที่ใช้กับคนไม่รู้จัก อายุเท่ากัน เพศหญิง

กับคู่สนทนาที่เป็นคนไม่รู้จัก อายุเท่ากัน เพศหญิง ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้ คำบุรุษสรรพนาม 65% และ การละ 35% ตามลำดับ

กับคู่สนทนาที่เป็นคนไม่รู้จัก อายุเท่ากัน เพศหญิง ชาวญี่ปุ่นมีการใช้ คำบุรุษสรรพนาม 56.5% การละ 38.7% คำอื่นๆ 2.6% และ คำเรียกญาติ 2.1% ตามลำดับ

ข้อแตกต่างของการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่นคือ ชาวญี่ปุ่นมีการใช้ คำเรียกญาติ เช่น oneechan (พี่สาว) โดยผู้เรียนชาวไทยไม่ปรากฏการใช้ และมีการใช้คำอื่นๆ คือคำว่า sochira, okusan

2.5 การศึกษาการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะคำสรรพนามในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย สถานการณ์คนไม่รู้จัก อายุต่ำกว่า เพศชาย
(แบบสอบถามกำหนดให้อายุประมาณ 10 ปี)

ตารางที่ 4.30

ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทย
กับคนไม่รู้จัก อายุต่ำกว่า เพศชาย

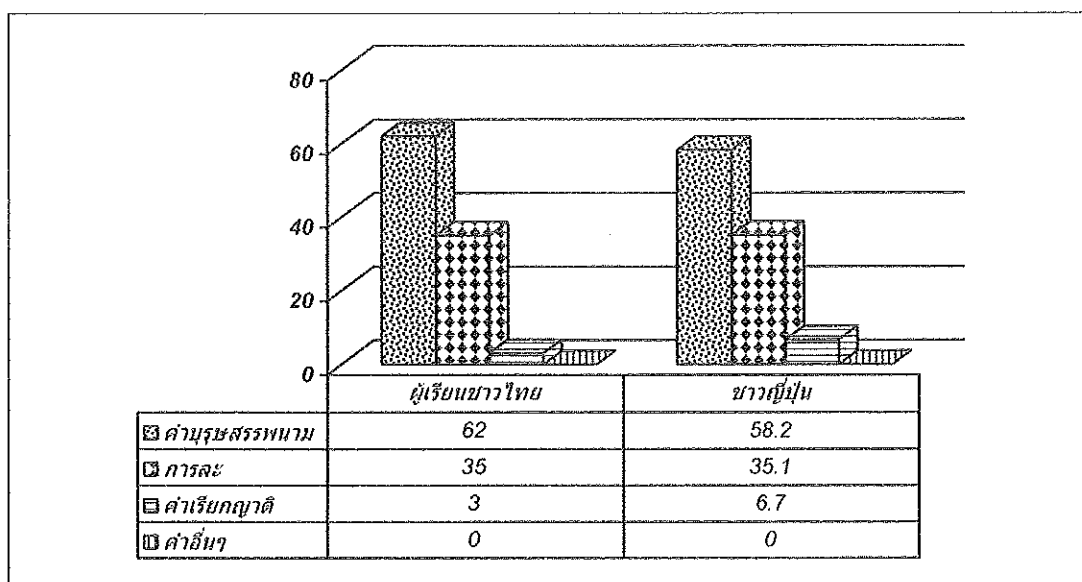
คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ใน ฐานะคำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนไม่รู้จัก อายุต่ำกว่า เพศชาย	คำบุรุษ สรรพนาม	anata	32	39.0	5	27.8	62 (62)
		kimi	17	20.7	7	38.9	
		anta	1	1.2	-	-	
	การละ		29	35.4	6	33.4	35 (35)
	คำเรียกญาติ	otouto	2	2.4	-	-	3
		oniichan	1	1.2	-	-	(3)
รวม			82	100	18	100	100 (100)

ตารางที่ 4.31
 ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของชาวญี่ปุ่น
 กับคนไม่รู้จัก อายุต่ำกว่า เพศชาย

คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ใน ฐานะคำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนไม่รู้จัก อายุต่ำกว่า เพศชาย	คำบุรุษ สรรพนาม	anata	51	42.9	25	33.3	113 (58.2)
		kimi	13	10.9	15	20.0	
		boku	2	1.7	1	1.3	
		otaku	1	0.8	-	-	
		jibun	1	0.8	-	-	
		anta	-	-	2	2.7	
		omae	-	-	2	2.7	
	การละ		46	38.7	22	29.3	68 (35.1)
	คำเรียก ญาติ	oniichan	5	4.2	5	6.7	13 (6.7)
		oniisan	-	-	1	1.3	
		niichan	-	-	2	2.7	
รวม			116	100	74	100	194 (100)

ภาพที่ 4.11

แผนภูมิแสดงผลสำรวจการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย
และชาวญี่ปุ่นที่ใช้กับคนไม่รู้จัก อายุน้อยกว่า เพศชาย

กับคู่สนทนาที่เป็นคนไม่รู้จัก อายุน้อยกว่า เพศชาย ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้คำบุรุษสรรพนาม 62% การละ 35% และคำเรียกญาติ 3% ตามลำดับ

กับคู่สนทนาที่เป็นคนไม่รู้จัก อายุน้อยกว่า เพศชาย ชาวญี่ปุ่นมีการใช้คำบุรุษสรรพนาม 58.2% การละ 35.1% และ คำเรียกญาติ 6.7% ตามลำดับ

ข้อแตกต่างของการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่นคือชาวญี่ปุ่นใช้คำเรียกญาติและคำบุรุษสรรพนามรูปแบบหลากหลายกว่าผู้เรียนชาวไทย

ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้คำนามบุรุษที่ 2 อย่างไม่เหมาะสมคือ ผู้เรียนชาวไทยใช้คำเรียกญาติ 弟:otouto (น้องชาย) กับคนไม่รู้จัก อายุน้อยกว่า เพศชาย อาจกล่าวได้ว่าผู้เรียนบางคนอาจไม่ทราบเกี่ยวกับกฎในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในภาษาญี่ปุ่น ที่ในภาษาญี่ปุ่นจะไม่ใช้คำเรียกญาติกับคนสถานะต่ำกว่าหรืออายุน้อยกว่าตน

จากแบบสอบถามจะสังเกตได้ว่าชาวญี่ปุ่นไม่ใช้คำเรียกญาติที่แสดงสถานะต่ำกว่าผู้พูด เช่น น้องชาย กับคู่สนทนา แต่จะใช้คำเรียกญาติที่แสดงสถานะสูงกว่าผู้พูดเสมอ

การใช้คำเรียกญาติ oniiichan (พี่ชาย) กับเด็กชายที่อายุน้อยกว่าผู้พูดนี้ยังเป็นลักษณะของการใช้ภาษาเด็กเพื่อให้คู่สนทนาที่เป็นเด็กเข้าใจได้ง่าย เช่นการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 คือ 我:boku (ผม) เรียกเด็กผู้ชาย เป็นการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 เรียกคู่สนทนาเพื่อให้เด็ก

ที่ใช้คำว่า ผม เรียกตัวเองอยู่แล้วเข้าใจความหมายของประโยคได้อย่างง่ายดาย หรือการใช้คำว่า oniichan กับเด็กผู้ชาย เป็นการสมมติว่าหากเด็กมีน้องของตนเองอยู่ในครอบครัวเดียวกันมักจะถูกเรียกว่า oniichan ดังนั้นชาวญี่ปุ่นจึงมีการเรียกเด็กชายว่า oniichan ด้วย

2.6 การศึกษาการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในฐานะคำสรรพนามในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย สถานการณ์คนไม่รู้จัก อายุต่ำกว่า เพศหญิง
(แบบสอบถามกำหนดให้อายุประมาณ 10 ปี)

ตารางที่ 4.32

ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทย
กับคนไม่รู้จัก อายุต่ำกว่า เพศหญิง

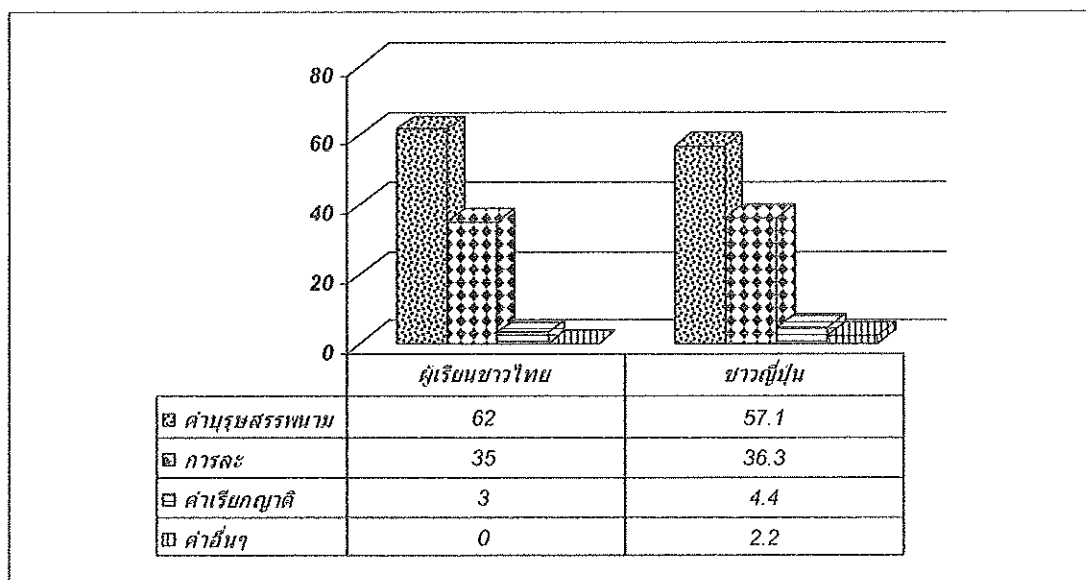
คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ใน ฐานะคำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนไม่รู้จัก อายุต่ำกว่า เพศหญิง	คำนาม สรรพนาม	anata	31	37.8	5	27.8	62 (62)
		kimi	17	20.7	7	38.9	
		anta	1	1.2	-	-	
	การละ		29	35.4	6	33.4	35 (35)
	คำอื่นๆ	anoko	1	1.2	-	-	1 (1)
	คำเรียก ญาติ	imouto	2	2.4	-	-	3 (3)
		ญาติ	imoutosan	1	1.2	-	-
รวม			82	100	18	100	100 (100)

ตารางที่ 4.33
 ตารางแสดงการใช้การใช้นามบุรุษที่ 2 ของชาวญี่ปุ่น
 กับคนไม่รู้จัก อายุต่ำกว่า เพศหญิง

คู่สนทนา	การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ใน ฐานะคำสรรพนาม		ผู้ตอบ				รวม (%)
			เพศหญิง		เพศชาย		
			จำนวน	%	จำนวน	%	
คนไม่รู้จัก อายุต่ำกว่า เพศหญิง	คำนาม สรรพนาม	anata	60	54.5	33	45.8	104 (57.1)
		kimi	1	0.9	7	9.7	
		otaku	1	0.9	-	-	
		anta	-	-	2	2.8	
		jibun	-	-	-	-	
	การละ		44	40.0	22	30.6	66 (36.3)
	คำเรียก ญาติ	oneechan	2	1.8	4	5.6	8 (4.4)
		neechan	-	-	1	1.4	
		okaachan	-	-	1	1.4	
	คำอื่นๆ	ojousan	2	1.8	2	2.8	4 (2.2)
	รวม			110	100	74	100

ภาพที่ 4.12

แผนภูมิแสดงผลสำรวจการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่น
ที่ให้กับคนไม่รู้จัก อายุต่ำกว่า เพศหญิง

กับคู่สนทนาที่เป็นคนไม่รู้จัก อายุต่ำกว่า เพศหญิง ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้
คำบุรุษสรรพนาม 62% การละ 35% และคำเรียกญาติ 3% ตามลำดับ

กับคู่สนทนาที่เป็นคนไม่รู้จัก อายุต่ำกว่า เพศหญิง ชาวญี่ปุ่นมีการใช้ คำบุรุษสรรพ
นาม 57.1% การละ 36.3% คำเรียกญาติ 4.4% และคำอื่นๆ 2.2% ตามลำดับ

ข้อแตกต่างของการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทยและชาวญี่ปุ่นคือ ชาว
ญี่ปุ่นใช้คำว่า お嬢さん:ojousan (ลูกสาว – คำยกย่อง ใช้กับลูกสาวของคนอื่น) และชาวญี่ปุ่นมี
การใช้คำเรียกญาติและคำบุรุษสรรพนามรูปแบบหลากหลายกว่าผู้เรียนชาวไทย

ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้คำนามบุรุษที่ 2 อย่างไม่เหมาะสมคือ ผู้เรียนชาวไทยใช้คำ
เรียกญาติ 妹:imouto (น้องสาว) กับคนไม่รู้จัก อายุต่ำกว่า เพศหญิง อาจกล่าวได้ว่าผู้เรียนบาง
คนอาจไม่ทราบเกี่ยวกับกฎในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในภาษาญี่ปุ่น ที่ในภาษาญี่ปุ่นจะไม่ใช้คำ
เรียกญาติกับคนสถานะต่ำกว่าหรืออายุน้อยกว่าตน

จากแบบสอบถามจะสังเกตได้ว่าชาวญี่ปุ่นไม่ใช้คำเรียกญาติที่แสดงสถานะต่ำกว่าผู้
พูด เช่น น้องสาว กับคู่สนทนา แต่จะใช้คำเรียกญาติที่แสดงสถานะสูงกว่าผู้พูด ในลักษณะของ
ภาษาเด็ก โดยสมมติบทบาทให้คู่สนทนาที่เป็นเด็ก เช่น หากคู่สนทนาเป็นคนไม่รู้จัก อายุต่ำกว่า
เพศหญิง อายุประมาณ 10 ปี หากเด็กมีน้องของตนเองอยู่ในครอบครัวเดียวกันมักจะถูกเรียกว่า

oneechan ดังนั้นชาวญี่ปุ่นจึงมีการเรียกเด็กผู้หญิงว่า พี่สาว และในบางครั้งมีการใช้คำว่า お母
 ちやん:okaachan (แม่) ด้วย เนื่องจากคำที่ใช้เรียกเด็กมีน้อย คำเรียกผู้ใหญ่ จึงถูกนำมาใช้กับ
 เด็กด้วย (Mori, 2003 อ้างถึงใน Lim, 2006)

จากข้อมูลที่สำรวจผู้เรียนชาวไทย สรุปปัญหาในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียน
 ไทยได้ดังนี้

1. ในสถานการณ์พูดคุยกับคนรู้จัก ที่อายุมากกว่า ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้ชื่ออย่าง
 เดียวกับคนที่สนิทและนามสกุลอย่างเดียวกับคู่สนทนาที่ไม่สนิท ซึ่งแตกต่างจากชาวญี่ปุ่นที่จะใช้
 นามสกุล + san มากที่สุดกับคนรู้จัก ที่อายุมากกว่าทั้งสนิทและไม่สนิท ผู้วิจัยคาดว่า สาเหตุเกิด
 จากผู้เรียนชาวไทยขาดความรู้เกี่ยวกับกฎในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในภาษาญี่ปุ่น

2. ในกรณีคนรู้จัก ที่ทั้งที่สนิทและไม่สนิทในช่วงอายุเท่ากัน ชาวญี่ปุ่นเพศชายใช้
 รูปแบบ นามสกุลอย่างเดียวนับเป็นอันดับ 2 ของการใช้ชื่อเฉพาะทั้งหมด ซึ่งมากกว่าที่ชาวญี่ปุ่น
 เพศหญิงใช้มาก ในทางตรงกันข้ามผู้เรียนชาวไทยเพศหญิงกลับใช้นามสกุลอย่างเดียว เหมือนกับ
 ที่ชาวญี่ปุ่นเพศชายใช้คือเป็นอันดับ 2 ของการใช้ชื่อเฉพาะทั้งหมด ประเมินได้ว่าผู้เรียนชาวไทย
 ไม่ทราบว่า ชาวญี่ปุ่นเพศชายมีแนวโน้มในการใช้นามสกุลอย่างเดียวเรียกคู่สนทนา ในขณะที่ชาว
 ญี่ปุ่นเพศหญิงไม่นิยมใช้

3. จากแบบสอบถามที่ให้ผู้เรียนสามารถเลือกระดับความสุภาพของสำนวนท้าย
 ประโยคระดับต่างๆ ได้เพื่อให้ผู้เรียนกรอกคำนามบุรุษที่ 2 ด้านหน้าประโยคอย่างหลากหลายมาก
 ที่สุด พบว่าปัญหาของผู้เรียนชาวไทยในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 อีกประการคือ มีการใช้คำนาม
 บุรุษที่ 2 และสำนวนท้ายประโยค ที่มีระดับความสุภาพต่างกัน

การใช้คำนามบุรุษที่ 2 และสำนวนท้ายประโยคส่วนหนึ่งของผู้เรียนชาวไทย จาก
 โจทย์ที่ให้เติมคำนามบุรุษที่ 2 ลงในช่องว่างของประโยคที่ว่า "....กำลังจะไปซื้อของเธอ?" และ
 เลือกใช้สำนวนท้ายประโยคที่แสดงความสุภาพต่างกันในส่วนที่ขีดเส้นใต้ดังกล่าว

ตัวอย่างการใช้ของผู้เรียนชาวไทย

1. ชื่อเล่น + chan はこれから買い物に行きますか?

ชื่อเล่น + chan wa korekara kaimono ni ikimasu ka?

2. ชื่อ + kun/chan はこれから買い物に行きますか?

ชื่อ + kun/chan wa korekara kaimono ni ikimasu ka?

3. นามสกุลอย่างเดียว はこれから買い物に行きますか?

นามสกุลอย่างเดียว wa korekara kaimono ni ikimasu ka?

4. kimi はこれから買い物に行きますか?

kimi wa korekara kaimono ni ikimasu ka?

5. นามสกุล + san はこれから買い物に行く?

นามสกุล + san wa korekara kaimono ni iku?

ตารางที่ 4.34

ตารางแสดงการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทย มีรายละเอียดของ
รูปแบบการใช้คำนามบุรุษที่ 2 และสำนวนท้ายประโยค

รูปแบบ	ความสุภาพ	ระดับความสุภาพของ สำนวนท้ายประโยคที่ ใช้
ชื่อเล่น + chan	ต่ำ	สูง (ikimasuka?)
ชื่อ + kun/chan	ต่ำ	สูง (ikimasuka?)
นามสกุลอย่างเดียว	ต่ำ	สูง (ikimasuka?)
kimi	ต่ำ	สูง (ikimasuka?)
นามสกุล + san	สูง	ต่ำ (iku?)

ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้ ชื่อเล่น + chan ที่มีระดับความสุภาพต่ำ และแสดงความ
สนิทสนม กับสำนวนท้ายประโยค "ikimasu ka?" ที่มีระดับความสุภาพสูง กับคนสนิทที่มีอายุ
มากกว่า เป็นต้น

มีการใช้ นามสกุล + san ที่มีระดับความสุภาพสูง กับสำนวนท้ายประโยค "iku?" ที่
มีระดับความสุภาพต่ำ กับคนไม่สนิทที่มีอายุน้อยกว่า

ซึ่งการใช้รูปแบบประโยคที่มีความสุภาพไม่สมดุลกันในประโยคนี้ อาจเกิดจากการที่ผู้เรียน

ชาวไทยขาดความเข้าใจเกี่ยวกับระดับความสุภาพของการใช้ชื่อเฉพาะแต่ละรูปแบบ สืบเนื่องมาจากปัญหาในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทย ที่ได้วิเคราะห์ไปแล้วในส่วนของการรายงานและวิเคราะห์ผลข้างต้น

ในงานวิจัยชิ้นนี้ มีตัวอย่างของการถ่ายโอนวัจนปฏิบัติศาสตร์ที่มีผลเชิงลบ เช่น

1. ในสถานการณ์ คนรู้จัก ที่สนิท อายุเท่ากัน คนญี่ปุ่นนิยมใช้ชื่อเฉพาะรูปแบบ นามสกุล + san ในขณะที่ผู้เรียนชาวไทยใช้ชื่อมากที่สุด ซึ่งลักษณะนี้คล้ายกับลักษณะการใช้ชื่อ กับคนรู้จัก ที่สนิท อายุเท่ากันในภาษาไทย (Cooke, 1981)

2. ในสถานการณ์ คนไม่รู้จัก อายุมากกว่า ผู้เรียนชาวไทยมีการใช้คำบุรุษสรรพนาม anata ที่แปลว่าคุณมากที่สุด ไม่เหมือนชาวญี่ปุ่นที่ใช้การละมากที่สุด จากอิทธิพลของคำว่า คุณ ในภาษาไทย

3. ในสถานการณ์ คนไม่รู้จัก อายุมากกว่า เพศหญิง ผู้เรียนชาวไทยใช้คำเรียกญาติ เรียกผู้หญิงที่อายุมากกว่าคือ obaasan (คุณยาย) มากที่สุด แต่จากผลการสำรวจ คนญี่ปุ่นไม่นิยมใช้ถึงแม้ว่าแบบสอบถามจะกำหนดอายุของกลุ่มคนที่กล่าวถึงนี้เป็นประมาณ 60 ปีก็ตาม ซึ่งในกรณีของคนไทยมักจะใช้คำว่า คุณยาย ในกรณีสถานการณ์นี้

4. ทั้งสถานการณ์คนรู้จักและไม่รู้จัก ผู้เรียนชาวไทยใช้คำเรียกญาติ โดยไม่มีคำเสริมท้าย เช่น oji, oba ซึ่งการใช้นี้คล้ายกับการใช้คำเรียกญาติในภาษาไทย เช่นการใช้คำว่า ลุง ป้า แต่ชาวญี่ปุ่นไม่มีการใช้เลย ต้องมีการใช้คำเสริมท้ายร่วมด้วยตลอด เช่น ojisan, obasan เพื่อแสดงความสุภาพ

นอกจากนี้ ผู้เรียนชาวไทยยังมีการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในรูปแบบหลากหลายน้อยกว่าชาวญี่ปุ่นด้วย

ผู้วิจัยได้ทำการประมวลผลแบบสอบถามเพิ่มเติมโดยโปรแกรม SPSS ที่ใช้วิเคราะห์ทางสถิติ โดยการป้อนข้อมูลจากแบบสอบถามลงในโปรแกรมและคำนวณคะแนนความเหมาะสมในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทยซึ่งอ้างอิงกฎในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ทั้ง 3 ข้อของ ชูชูกิ (1978)

จากการสำรวจพบว่าผู้เรียนชาวไทยมีการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ที่ผิดกฎกับคู่สนทนา 8 ประเภทคือ

- a. คนรู้จัก อายุมากกว่า ที่สนิท เพศชาย
- b. คนรู้จัก อายุมากกว่า ที่สนิท เพศหญิง
- c. คนรู้จัก อายุมากกว่า ที่ไม่สนิท เพศชาย
- d. คนรู้จัก อายุมากกว่า ที่ไม่สนิท เพศหญิง
- e. คนไม่รู้จัก อายุมากกว่า เพศชาย
- f. คนไม่รู้จัก อายุมากกว่า เพศหญิง
- g. คนไม่รู้จัก อายุต่ำกว่า เพศชาย
- h. คนไม่รู้จัก อายุต่ำกว่า เพศหญิง

การใช้ผิดที่เกิดขึ้นคือ

1. ผู้เรียนชาวไทยใช้ชื่อและนามสกุลอย่างเดียวกับคนรู้จักที่อายุมากกว่า
2. มีการใช้ kimi กับคนไม่รู้จักที่อายุมากกว่า
3. ผู้เรียนชาวไทยใช้คำเรียกญาติเรียกคนไม่รู้จักที่อายุมากกว่าเพศหญิงคือ obaasan มากที่สุด แต่จากผลการสำรวจ คนญี่ปุ่นไม่นิยมใช้คำว่า obaasan
4. ในภาษาญี่ปุ่น ผู้เรียนชาวไทยใช้คำเรียกญาติที่แสดงสถานะต่ำกว่า เช่น otouto, imouto กับคนไม่รู้จักที่อายุน้อยกว่า

จากผลการวิเคราะห์การใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของผู้เรียนชาวไทยโดยใช้โปรแกรม SPSS ปรากฏผลดังนี้

1. จากการทดสอบทางสถิติด้วยวิธี T-test ประวัติการศึกษาภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย (แบ่งเป็นผู้เรียนที่ศึกษาภาษาญี่ปุ่นเป็นระยะเวลา 3-4 ปีและผู้เรียนที่ศึกษาภาษาญี่ปุ่นเป็นระยะเวลา 6-7 ปี) มีความสัมพันธ์กับ ความเหมาะสมในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในภาษาญี่ปุ่น กล่าวคือ ผู้เรียนที่เริ่มศึกษาภาษาญี่ปุ่นตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถใช้คำนามบุรุษที่ 2 ได้อย่างเหมาะสมกว่าผู้เรียนที่เริ่มศึกษาภาษาญี่ปุ่นในระดับมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.35

ตารางแสดงข้อมูลทางสถิติ T-test แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประวัติการศึกษาภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทยกับความเหมาะสมในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในภาษาญี่ปุ่น

	จำนวน/คน	ค่าเฉลี่ย (Mean) คะแนนเต็ม 8	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Std. Deviation)
ระยะเวลา 3-4 ปี	56	7.41**	1.16
ระยะเวลา 6-7 ปี	44	7.70	0.55

**หมายเหตุ ในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 มีการใช้ผิดกับคู่สนทนา 8 ประเภท คะแนนเต็มของความเหมาะสมในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 จึงเป็น 8 คะแนน หากมีการใช้ผิดก็จะหักคะแนนออกข้อละ 1 คะแนน

ผลของการทดสอบทางสถิติด้วยวิธี T-test แสดงว่าผู้เรียนชาวไทยที่ศึกษาภาษาญี่ปุ่นตั้งแต่ระดับมัธยมปลาย สามารถใช้คำนามบุรุษที่ 2 ได้อย่างเหมาะสมกว่าผู้เรียนชาวไทยที่ศึกษาภาษาญี่ปุ่นในระดับมหาวิทยาลัยเท่านั้น แม้ว่าค่าเฉลี่ยคะแนนในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ของแต่ละกลุ่มจะแตกต่างกันไม่มาก แต่แตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ รวมถึงค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มที่เรียนในมหาวิทยาลัยเท่านั้น ที่มีมากกว่ากลุ่มที่เรียนตั้งแต่ระดับมัธยมปลาย แสดงให้เห็นว่า คะแนนของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยเท่านั้นมีการกระจายตัวมากกว่ากลุ่มที่เรียนตั้งแต่ระดับมัธยมปลาย โดยคะแนนของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยเท่านั้นส่วนใหญ่มีความแตกต่างจากค่าเฉลี่ยอยู่ประมาณ ± 1.16 คะแนน คืออยู่ในช่วง 6.25 - 8.57 คะแนนกระจักระบายกันอยู่ในขณะที่คะแนนของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นตั้งแต่ระดับมัธยมปลาย มีการกระจายตัวอยู่ในช่วงเพียง ± 0.55 คะแนนเท่านั้น คืออยู่ในช่วงคะแนนใกล้เคียงกัน คือ 7.15 - 8.25

สรุปได้ว่าระยะเวลาที่ผู้เรียนสัมผัสกับภาษาญี่ปุ่นมีผลต่อการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ในภาษาญี่ปุ่น นั่นคือผู้เรียนที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นเวลานานกว่าจะสามารถใช้คำนามบุรุษที่ 2 ได้อย่างเหมาะสมมากกว่า ทั้งนี้ไม่สามารถตัดสินได้ว่าระดับความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นมีผลต่อการใช้คำนามบุรุษที่ 2 อย่างเหมาะสมหรือไม่

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้สำรวจนักศึกษาเอกวิชาภาษาญี่ปุ่นในระดับมหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 3 และ 4 ในช่วงเดือนมีนาคม ปีพ.ศ. 2550 เพื่อทดสอบว่า การศึกษาภาษาญี่ปุ่นและการเปิดรับสื่อภาษาญี่ปุ่นเช่น โทรทัศน์ วิทยุ นิตยสาร จะมีผลต่อการใช้คำบุรุษสรรพนามคือคำว่า omae ที่คาดว่าจะมีการใช้มากในหมู่วัยรุ่นและเลือกมาเป็นตัวแทนของคำนามบุรุษที่ 2 หรือไม่ โดยคำว่า omae เป็นคำที่ผู้เรียนชาวอเมริกันเพศหญิงมีความเข้าใจที่ผิดว่าเป็นคำที่สุภาพมากที่สุดในการเรียงลำดับความสุภาพของคำบุรุษสรรพนาม 3 คำ คือ anata, kimi และ omae ในงานวิจัยของ Takenoya (2003) ด้วย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาลักษณะการใช้คำว่า omae ของผู้เรียนชาวไทย ผลสรุปได้ว่า ระยะเวลาในการเรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นเวลานาน (ประมาณ 81 – 110 เดือน) และการเปิดรับสื่อ มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับจำนวนการใช้ omae ของผู้เรียนชาวไทย

หมายความว่าหากผู้เรียนมีการเปิดรับสื่อภาษาญี่ปุ่นมาก มีการเรียนรู้การใช้คำนามบุรุษที่ 2 มาก เรียนภาษาญี่ปุ่นมาเป็นเวลายาวนานก็จะมีผลทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการใช้คำนามบุรุษที่ 2 อย่างบ่อยครั้งขึ้น ส่งผลให้มีการลองผิดลองถูกในการใช้จริงและมีแนวโน้มปรับการใช้คำนามบุรุษที่ 2 ให้ถูกต้องยิ่งขึ้น